

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Égész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.
Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadási felelős: **Rubinek Gyula** az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: **Buday Barna**.

Szerkesztőség:
Budapest, IX., Köztelek-utca 8.
Kiadóhivatal:
Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőségnek küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

1908 október 10. d. e. 10 órákor. Igazgató-választmány ülése.
" " 12. d. u. 4 órákor. Törzskönyvelő-bizottság ülése.
" " 20. d. e. 10 órákor. Évi rendes közgyűlés.
" " 20. d. u. 3 órákor. Magyar Gazdászövetség közgyűlése.
" " 20. d. u. 4 órákor. A „Hangya” szövetkezet kongresszusa.
" " 22. d. e. 10 és d. u. 4 órákor. A Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének nagygyűlése.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” igazgató-választmányának ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetsége” végrehajtó-bizottságának

1908. évi október hó 10-én (szombaton) d. e. 10 órákor a „Köztelek” székházának nagytermében tartandó

VI. rendes ülésére.

Tárgyak:

1. A múlt végrehajtó-bizottsági ülés jegyzőkönyvének bemutatása.
2. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.
3. Állásfoglalás a mezőgazdasági kamarákról szóló törvényjavaslat-tervezet tárgyában. Előadó: **Mérey Lajos** országgyűlési képviselő, igazgató-választmányi tag.

4. Az OMGE. tagjainak a folyó évi egyesületi közgyűlés elé terjesztett esetleges indítványai. (Alapszabályok 24. § j.)

Budapest, 1908 szeptember hó 28-án.

Bujanovics Sándor s. k.,
alelnök.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”

1908. évi rendes közgyűlésére,

mely folyó évi október hó 20-án, kedden d. e. 10 órákor az egyesület székházának (Budapest, IX., Köztelek-u. 8. sz.) nagytermében fog megtartatni.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyvhitelesítők és jegyzők kiküldése.
3. Szövetségi tagok kiküldötteinek bejelentése. (Alapszabályok 24. § f.)
4. Szavazatszedő bizottság kiküldése.
5. **Dezseffy Aurél** gróf elnök, **Bujanovics Sándor**, **Zselenski Róbert** gróf és **Pallavicini Ede** örgróf alelnökök lemondásának bejelentése; elnök és három alelnök választása.
6. **Kilépő 18**, továbbá 6 elhunyt igazgató-választmányi tag helyére: 8 évre husz, 5 évre egy, 2 évre kettő, 1 évre egy, összesen 24 igazgató-választmányi tag választása. (Alapszabályok 35. §.)
7. Számvizsgáló-bizottságba öt tag választása.
8. Igazgató-választmány jelentése az 1907/08. évi egyesületi működésről.
9. Jelentés a tagok létszámában beállott változásról.
10. Az 1909. évi költségvetés megállapítása.
11. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjainak az igazgató-választmány útján a

közgyűlés elé terjesztett irásba foglalt esetleges beadványai.)

Budapest, 1908 szeptember 28.

Bujanovics Sándor s. k.,
alelnök.

A MÁV. és a Kassa-Oderbergi vasút vonalaira érvényes kedvezményes utazásra szóló igazolványokat legkésőbb október hó 10-ig bezarólag jelentkező tagjainknak személyenkint 30 fillér postabélyeg beküldése ellenében küldünk. Kérjük az indulás helyének pontos közlését.

Meghívó

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének 1908. évi

XIII. nagygyűlésére,

mely f. évi október hó 22-én, csütörtökön délelőtt 10 órákor az OMGE. székházának (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. szám) nagytermében fog megtartatni.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.
3. A földmivélsügyi miniszter és a szövetségi tagok képviselőinek bejelentése.
4. Tagsági ügyek.
5. Jelentés a szövetségi iroda működéséről és a szövetségi évkönyv bemutatása.

*) Hogy az egyesületi tagok beadványai és indítványai a közgyűlés elé vihetők legyenek, szükséges az alapszabályok értelmében, hogy azok a közgyűlés megtartása előtt legalább 10 (tíz) nappal az elnökhöz, vagy annak helyetteséhez, vagy az igazgatóhoz írásban benyújtassanak.

..... A MAGYAR .....

..... LEGELŐNYÖSEBB A .....

MEZŐGAZDÁK

GABONA

..... SZÖVETKEZETE UTJÁN .....

..... ÉRTÉKESÍTÉSE. ....

V. KER., ALKOTMÁNY-UTCZA 31. ....

..... Takarmánycikkekre megbízható legmegfelelőbb beszerzési forrás.

Mai számunk 20 oldal.

6. Az 1909. évi költségvetés megállapítása.

7. Az 1908. évi munkatervezet.

8. Mezőgazdasági kamarákról szóló törvényjavaslat-tervezet. Előadó: Mérey Lajos orsz. képviselő.

9. Szövetségi tagok esetleges indítványai.*)

Budapest, 1908. október 2.

Bujanovics Sándor s. k.,
alelnök.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“

„Országos Törzskönyvelő Bizottság“-ának

1908. évi október hó 12-én (hétfőn) d. u. 4 órakor a „Köztelek“-en tartandó ülésére.

Tárgyak:

1. Új tenyészállatok felvétele.
2. Jelentés a „Crotalia“ fülbéllyel megéjtett próbajelzésekről.
3. Folyó ügyek.

Ráthonyi Reusz Henrik s. k.,
elnök.

Felhívás a Károlyi emléklakomán való részvételre.

Károlyi Sándor gróf emlékszoberának folyó hó 21-én, szerdán délelőtt 11 órakor történendő leleplezése után déli 1 órakor a Gambirinus nagyvendéglő (VII. Erzsébet-körút 27.) éttermeiben

Károlyi Sándor emléklakomát

rendezünk, amelyen minél nagyobb számban való részvételre ezennel felhívjuk az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, valamint a társ-egyesületek, továbbá a leleplezési ünnepségen résztvevő rokonsági testületek, u. m. a Magyar Gazdaszövetség, „Hangya“, Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Országos Központi Hitelszövetkezet és Gazdák Biztosító Szövetkezete igen tisztelt tagjait.

E lakomán avatjuk fel a Károlyi Sándor gróf emlékére készített diszes kivitelű emlékszerleget, amelylyel kezében Darányi Ignác dr. földművelésügyi miniszter fogja az első emlékbeszédet mondani Károlyi Sándor grófról, méltatván az ő mindenkor emlékeztetéses működésének nagy jelentőségét az összegyűlt gazdatársadalom és szövetkezeti férfiak előtt. Az alkalom ünnepélyes voltára való tekintettel e nagyszabású emlékbeszédén kívül más felszólalás a lakomán nem is lesz.

*) Hogy a szövetségi tagok indítványai a közgyűlés elé vihetők legyenek, szükséges az alapszabályok 23. §-a értelmében, hogy azok a közgyűlés megtartása előtt legalább 10 (tíz) nappal az elnökhöz, vagy annak helyetteséhez, vagy az igazgatóhoz írásban benyújtassanak.

Az emléklakomára, amelynek részvételi díja — italt beleértve — 4 (négy) korona, október hó 15-ig bezárólag jelentkezhetni az OMGE titkári hivatalánál, ahol a lakomára szóló részvételi jegyek már megválthatók és a 4 K. részvételi díj is beküldhető. A fent felsorolt rokonsági testületek tisztelt tagjai pedig szíveskedjenek jelentkezni saját testületük igazgatóságánál, amelyeknél ugyancsak lesznek jegyek kaphatók. Mivel a lakomán a helyszűke miatt csak hatszáz-an vehetnek részt, ajánlatos a jelentkezéseket mielőbb beküldeni.

Budapest, 1908. szept. 24.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“
névében:

Bujanovics Sándor s. k.
alelnök.

A mezőgazdasági kamarákról szóló törvényjavaslat-tervezet és a gazdasági egyesületek.

(A GEOSZ. végrehajtó-bizottságának 1908. október 10-iki ülése elé terjesztett összefoglalás.)

Darányi Ignác m. kir. földművelésügyi miniszter felhívására az OMGE. folyó évi 3144. számú, június 30-án kelt körlevelével felkérte a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez tartozó társ-egyesületeket, valamint a szövetségbe be nem lépett törvényhatósági gazdasági egyesületeket, hogy a Bernát István és Rubinek Gyula által kidolgozott, a mezőgazdasági kamarákról szóló törvényjavaslat tárgyában véleményüket a szövetségi irodával folyó évi szeptember hó 15-ig közölni szíveskedjenek. Amidőn az ideai szövetségi nagygyűlés napja folyó évi október hó 22-ében állapított meg, a kitűzött határidőt október hó elsejéig meghosszabbítottuk. Véleményadásra felkértünk az OMGE-n kívül összesen 57 szövetséges és 10 a szövetségbe be nem lépett társ-egyesületet, amelyek közül jelen összefoglalás egybeállításáig 42 szövetséges egyesület juttatta el hozzánk véleményét s ezenkívül véleményt küldött a Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesülete, valamint a Magyarországi Kisbirtokos Szövetség is. Beérkezett tehát összesen eddig 44 egyesületi vélemény, amelyeknek tartalmát az alábbiakban ismertetjük Mérey Lajos országgyűlési képviselőnek, mint az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya által felkért előadónak a szövetségi végrehajtó-bizottság, illetőleg szövetségi nagygyűlés elé terjesztendő előadói javaslatával együtt.

Amennyiben a még meg nem nyilatkozott egyesületek állásfoglalását kellő időben kézhez veszszük, a szövetségi nagygyűlést megelőzőleg azokat is összesítve ismertetni fogjuk, hogy így a magyar gazdatársadalomnak a mezőgazdasági kamarákról szóló javaslatra vonatkozó állásfoglalását minél hitebben és minél teljesebben tüntethessük fel a földművelésügyi miniszter ur által véleményadásra felhívott szövetségi nagygyűlés, mint a magyar gazdaközönség álláspontjának illetékes kifejezője és tolmácsa előtt. A Bernát István és Rubinek Gyula igazgatók

által a földművelésügyi miniszter felszólítására kidolgozott törvényjavaslat-tervezetet az alábbiakban szakaszonként fogjuk közölni s minden szakasz után ismertetjük elsősorban Mérey Lajos előadónak esetleges módosító javaslatait, azután pedig a társ-egyesületek módosítványait és indítványait a javaslat egyes részleteire nézve.

Indokolt véleményüket felhívásunkra október hó 4-ig bezárólag beküldötték a következő szövetséges társ-egyesületek:

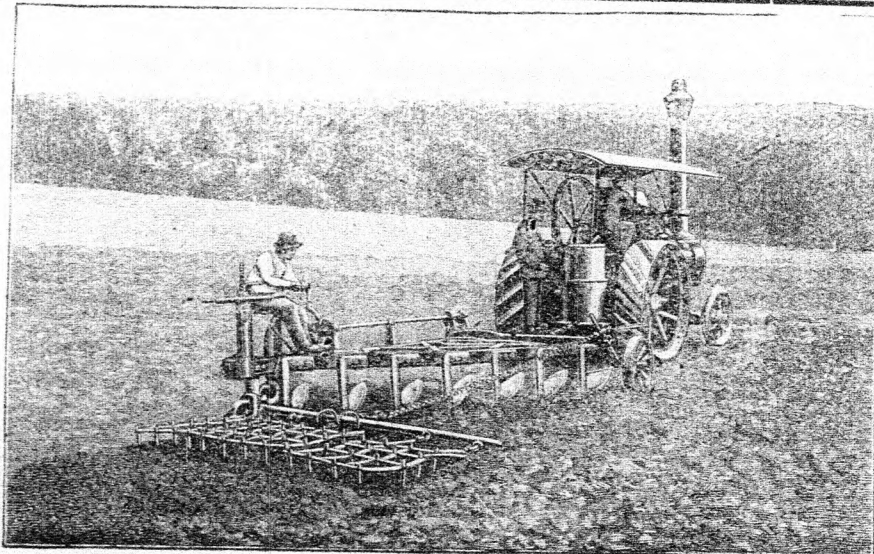
Abaujtonyvm. G. E., Aradvm. G. E., Bányavm. G. E., Barsvm. G. E., Bácsbodrogvm. G. E., Békésvm. G. E., Biharvm. G. E., Borsodvm. G. E., Csanádvm. G. E., Csikvm. G. E., Csongrádvm. G. E., Debreczeni G. E., Erdélyi G. E., Esztergomvm. G. E., Fejérv. G. E., Győrvm. G. E., Hevesvm. G. E., Hontvm. G. E., Jásznagykunszolgvm. G. E., Kecskeméti G. E., Komáromvm. G. E., Krassó-Szörényvm. G. E., Magyar Gazda- és Erdőtisztek Országos Egyesülete, Máramarosvm. G. E., Mosonvm. G. E., Nógrádvm. G. E., Pestpilissoltkiskunvm. G. E., Pozsonyvm. G. E., Sárosvm. G. E., Somogyvm. G. E., Sopronvm. G. E., Szatmárv. G. E., Szilágyvm. G. E., Szolnok-Dobokvm. G. E., Temesvm. G. E., Tolnavm. G. E., Torontálvm. G. E., Udvarhelyvm. G. E., Veszprémvm. G. E., Zalavm. G. E., Zemplénvm. G. E., Zólyomvm. G. E., összesen 42 egyesület, továbbá a Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesülete és a Magyarországi Kisbirtokos Szövetség.

Véleményüket mindeddig nem küldték be — az OMGE-n kívül, amelynek nevében a f. hó 10-iki végrehajtó bizottsági ülés lesz hivatva határozni — a következő szövetséges társ-egyesületek: Beregv. G. E., Délvidéki Földművelők G. E., Erdélyi Szász G. E., Gömörkiskunvm. G. E., Hunyadv. G. E., Kisküküllővm. G. E., Liptóvm. G. E., Nyitravm. G. E., Nyugatmagyarországi Földművelők G. E., Pancsovai G. E., Szabolcsvm. G. E., Szepesvm. G. E., Torda-Aranyosvm. G. E., Ungvm. G. E. és a Magyar Gazdaszövetség, összesen 16 egyesület. Nem nyilatkoztak továbbá mindeddig a következő szövetségbe be nem lépett gazdasági egyesületek: Besztercezenaszóvm. G. E., Brassóvármegyei G. E., Fogarasm. G. E., Hódmezővásárhelyi G. E., Marostordavm. G. E., Szegedi G. E., Trencsénvm. G. E., Turócvm. G. E., Ugoesavm. G. E. és Vasm. G. E., összesen 10 gazdasági egyesület.

Az alábbi összefoglalás tehát gazdasági egyesületeink éppen kétharmadrészének álláspontját tükrözteti vissza a mezőgazdasági kamarákról szóló törvényjavaslat-tervezetre vonatkozólag s a szövetségi nagygyűlésig remélhetőleg még tetemesen ki lesz egészíthető az eddig be nem érkezett egyesületi véleményekkel.

Általánosságban Mérey Lajos előadó a következő előadói javaslattal járul a GEOSZ. végrehajtó-bizottságra, illetőleg szövetségi nagygyűlésre:

„A mezőgazdasági kamarákról szóló, a nagyméltóságú földművelésügyi miniszter ur által Bernát István és Rubinek Gyula tagtársaink

UJ! UJ! Egygéprendszerű gőzszántás UJ! UJ!

(egy ölet fogó 7 vasu ekével).

Csekély befektetés. Olcsó üzem.

Tökéletes munka.

Referenciák az egész országból kívánatra rendelkezésre állnak

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.
Budapest, VI., Váci-ut 19. szám.

szövegezésében közzétett törvényjavaslata vonatkozólag mondja ki az OMGE. tisztelt igazgató-választmánya ugys mint a GEOSz. végrehajtó-bizottsága s illetőleg a tisztelt szövetségi nagygyűlés, hogy:

A földmivelésügyi miniszter ur által közzétett, a mezőgazdasági kamarákról szóló törvényjavaslatban kifejezésre juttatott alapelveket helyesli, magáévá teszi s azoknak az egész magyar gazdátársadalom érdekében minél előbb törvényerőre való emelését sürögős szükségnek tartja:

Nevezetesen helyesli:

1. A mezőgazdasági kamarák rendeltetéséről, feladatairól és céljáról,
2. a kamarák és kamarai tanácsok alakításáról, hatásköréről, szervezeteiről és felügyeletéről,
3. a kamarák számának, székhelyeinek és működési területeinek megállapításáról,
4. a kamarai tagok jogviszonyairól, a szavazatok s a választások módjáról,
5. a kamarai illetékekről, azoknak kivétési alapjáról, fizetési és behajtási módjairól és végül

6. egy országos központi kamarának alakításáról javaslatba hozott elvi intézkedéseket.

Miendezekre nézve a javaslat indoklását általánosságban a törvényszöveg rendelkezéseivel összhangban levőnek, azokat kellően megvilágítóknak és észszerűségüket alaposan bizonyítóknak találja.

A törvényjavaslat részleteire nézve egyes alább szakaszonként felsorolandó módosításokat tart szükségeseknek, mint olyanokat, amelyeknek a törvényjavaslat szövegébe való beillesztése által az egész törvény egy a mezőgazdasági érdekképviseletnek alaki, mint a gazdasági érdekek érdemi tekinteteiben a magyar gazdátársadalom óhajításainak és szükségleteinek megfelelőbbé válnék.

Valamennyi beérkezett társegyesületi vélemény általánosságban szintén egy nyilatkozik, hogy a mezőgazdasági érdekképviselet sürögős megvalósítása hazai mezőgazdaságunknak és gazdátársadalmunknak nagyon is érdekében áll s így annak mielőbbi törvényhozási uton való szervezését szükségesnek tartják és pedig kettő kivételével mindannyian a kötelező társulás elve alapján és a Rubinek-Bernát-féle tervezetnek a részletes tárgyalás alapjául való elfogadásával. Előrebocsátjuk még, hogy a fent felsorolt 42 nyilatkozott egyesület közül az egyes szakaszoknál külön fel nem említettek mind magukéva teszik a Tervezet illető részzeit s így joggal mondhatjuk, hogy a Rubinek-Bernát-féle javaslatnak lényeges pontjaival gazdátársadalmunk nagytöbbsége a csaknem minden válaszban hangsúlyozott örömmel és lelkesedéssel azonosítja magát.

Az egyes szakaszokra vonatkozó részletes következőkben összegezzük a Tervezet egyes szakaszai kapcsán:

Első cím.

A mezőgazdasági kamarákról általában.

1. §. A mezőgazdasági kamarák a mező- és erdőgazdasággal foglalkozók érdekeinek egyetemes képviseletére és előmozdítására hivatott testületek.

Mérey Lajos előadó javaslata az 1. §-hoz: A törvénynek címében s így azután az egész szövegben a „mezőgazdasági kamara” megje-

^{*)} A Rubinek-Bernát-féle javaslatot rövidség kedvéért az alábbiak során mindig „Tervezet”-nek jelöljük.

lölés helyett, a „földmivelési kamara” elnevezés alkalmazassék.

Az 1. §-hoz, illetőleg a címhez módosítást javasolnak: a Borsodmegyei és Máramarosmegyei G. E., amelyek ugyancsak a „földmivelési kamara” elnevezést tartják megfelelőbbnek és a Somogy megyei G. E., amely a „mező- és erdőgazdasági kamara” elnevezést hozza javaslatba.

2. §. A mezőgazdasági kamarák feladatuk megoldása céljából főleg az alábbi működést fejtik ki:

a) kerületük mező- és erdőgazdasági viszonyait állandóan figyelemmel kísérik s a mutatózó szükségletekhez képest törvényhozási, kormányzati, törvényhatósági intézkedéseket kezdeményeznek, illetve létező törvények és rendeletek végrehajtását sürgetik és ellenőrzik s amennyiben törvény vagy törvényes rendelet által hatósági jogkörrel ruháztatnának fel, megbízatásuk körében eljárnak;

b) a területükön működő gazdasági egyesületek, gazdakörök és mezőgazdasági munkások és szakszervezetek alapszabályszerű működése felett ellenőrzést gyakorolnak, azokat nyilvántartják;

c) a gazdátársadalomnak testületi és szövetkezeti szervezkedését elősegítik, felügyelik és irányítják, gazdasági egyesületekkel és gazdakörökkel, szövetkezetekkel a szükséghez képest szerves összeköttetésbe lépnek, azokat bizonyos feladatokkal ideiglenesen vagy állandóan megbízhatják s általában ilyenmü egyesületeket és szövetkezeteket feladatuk teljesítésében támogatnak;

d) a mezőgazdasági szakértelem fejlesztése céljából kísérleti telepeket, állomásokat mintagazdaságokat tartanak fenn, állandó vagy időleges tanfolyamokat, előadásokat, kiállításokat, tanulmányutakat rendeznek, szaklapokat és szakkönyveket adnak ki;

e) a kormány, törvényhatóságok és bíróságok megkereséseire válaszolnak és szakvéleménnyel szolgálnak;

f) a mezőgazdasági termelés belterjessége érdekében közreműködnek a hitelviszonyok javításánál, szervezik gazdasági szükségleti cikkek és tenyészállatok közös beszerzését, előmozdítják öntöző, vízlecsapoló, talajjavító és halászati társulatok, termelőszövetkezetek létesítését, üzenterveket dolgoznak ki, általában a mezőgazdasági gazdaságok terén megkeresésre mindennemü szaktanácsal szolgálnak;

g) a termények értékesítése tekintetében a szükséghez képest vásárokat és aukciókat rendeznek, terménytőzsdék, vásárok, különösen állatvásárok és aukciók igazgatásában résztvesznek s az árjegyzésre befolyást gyakorolnak;

h) a mutatózó szükséghez képest gazda és gazda, gazda és gazdatiszt, vagy gazda és kereskedő között felmerült vitás ügyek elintézésére a polgári perrendtartás alapján választott bíróságokat alkotnak;

i) kerületük tenyészeteiről törzkönyvet vezetnek;

j) a helyi mezőgazdasági vonatkozású szokásokat nyilvántartják s ezekről kívánatra hivatalos bizonylatot állítanak ki;

k) a kerületükben működő összes okleveles gazdatisztokat, erdőtisztákat és állatorvosokat nyilvántartják;

l) mezőgazdasági statisztikai adatok beszerzésénél közreműködnek;

m) a munkásközvetítést szervezik;

n) működésükről, tapasztalataikról, a gazdátársadalom körében felmerülő panaszokról és kívánalmakról, kerületük mezőgazdasági és társadalmi viszonyairól évi jelentést készítenek, melyet a földmivelésügyi miniszterhez, az országos mezőgazdasági kamarához és kerületük törvényhatóságaihoz betérjesztenek.

Mérey Lajos előadó javaslatai a 2-ik §-hoz. a) pont 4-ik sorában a „törvényhatósági” szó után tétessék még e szó is „községi”.

d) pont kiegészítésül annak végén mondasék „mindezeket segélyben részesítheti”.

e) pont első sorában a „bíróságok” szó mellé tétessenek „hatóságok, községek, testületek és magánosok”.

f) pont 6-ik sorában a „termelő” szó után szúrassék közbe „értékesítő, beszerző, rak-tár stb”.

i) pontban mondasék ki, hogy csak a „nagyobb fajtenyészetekről” vezetnek törzkönyvet,

k) pontban az „okleveles” jelző után fűzessék be még „és a címjogosult” jelző is.

„Mezőgazdasági kamara” helyébe tétessék mindenütt „földmivelési kamara”.

A Szatmárv. G. E. az e szakaszban körülírt működési kört teljes egészében a vármegyei gazdasági egyesületekre kívánja ruházni, mint amelyek e feladatok legnagyobb részét eddig is kifogástalanul teljesítették; hasonló véleménynek ad kifejezést az Aradv. és Szilágyv. G. E., valamint a vármegyei kamarákat kívánó egyesületek közül mindazok, amelyek a gazdasági egyesületeket tervezik kamarákká átfejlesztetni. (Lásd a 4. §-nál.)

A 2. szakasz a) pontja helyett a Csikv. és Csongrádv. G. Egyesületek a következő szövegezését javasolják: „Területük mező- és erdőgazdasági viszonyait állandóan figyelemmel kísérik s a mutatózó szükségletekhez képest törvényhozási, kormányzati, törvényhatósági intézkedéseket kezdeményeznek, illetve létező törvények és rendeletek végrehajtását sürgetik és ellenőrzik s mint vármegyei mezőgazdasági bizottságok az ezen bizottságot megillető jogokkal és kötelezettségekkel ruháztatnak fel, amely jogokat kamarai választmányuk útján akként gyakorolják, hogy a kamarai titkár egyúttal a törvényhatóság közigazgatási előadója leend s mint ilyen a törvényhatósági közigazgatási bizottságnak szavazattal bíró tagja”. Hasonló kívánást fejez ki a Pestv. és Tolnav. G. E. is, míg a Hontv. G. E. a hatósági jogkörnek magában a kamarai törvényben való körvonalozását követeli. Ezzel szemben a Zemplénv. G. E. szerint az, hogy „a kamara törvényhozási vagy kormányzási teendők előkészítésére megbízást nyer, a hatósági jelleg birtoklását szükségessé nem teszi”, miétt is a kamarák „hatóságszerűvé” minősítését ellenzi s a javaslatból töröltetni kívánja.

A szakasz b) pontját töröltetni kívánja az Aradv. G. E. azzal, hogy az ott említett ellen-

Védjegy

ASBESTPADLÓ

Védjegy

ASBESTPADLÓ

A JELENKOR LEGMODERNEBB ÉS LEGJOBB PADLÓJA!

Krumholz-féle Asbestpadlókészítő vállalat
SCHÖNFELD és BALLA
Budapest, VII., Hungária-körút 157.

Teljesen hézagmentes, tűz és víz behatása ellen érzéketlen, gombamentes, rendkívül tartós, könnyen tisztítható, miétt is gazdasági épületek, magtárak stb. padlójának burkolására különösen ajánlatos. Olcsóság és kiváló tulajdonságai miatt máris nagy elterjedtségnek örvend. Prospektusokkal, mintákkal, készített munkák jegyzékével és árjegyzékkel kívántra szolgálunk. Az Orsz. Magyar Gazd. Egyesület könyvtári és igen sok más helyisége Krumholz-féle asbestpadlóval van burkolva.

örzés a kormány joga maradjon; a kamarák ellenőrzési és felügyeleti jogköreinek részletes, pontos körülírását óhajtja bevételni az Esztergomvm. G. E., míg a Sopronvm. G. E. a gazdasági egyesületeket és gazdaköröket venné ki a kamarák ellenőrzése alól s felügyeletüket továbbra is a földmivelésügyi miniszter hatáskörében hagyja.

A c) pontban a kamarák részéről a gazdasági egyesületeknek nyújtandó anyagi támogatás kérdésének szabatos megállapítását és a kamarákra az egyesületekkel szemben háramló összes anyagi kötelezettségeknek részletezését kívánják az Abaujvm., Aradvm., Debreczeni és Zólyomvm. G. E., a „szükséghez képest” kifejezés törlését és szerves összeköttetésnek kötelezőleg való kimondását javasolják a Csikvm., Csongrádvm., Esztergomvm. és Hontvm. G. Egyesületek, valamint a Fejérv. és Hevesvm. Gazdasági Egyesületek is, amelyek e jogszonyt az egyesületek autonómiájának teljes és intézményes biztosításával óhajtják szabályozni; a Borsodvm. és Tolnavm. Gazdasági Egyesületek kimondandónak tartják a „közigazgatási intézmények”-kel való szerves kapcsolatot is; továbbá a Borsodvm. G. E. javaslata szerint a kamarákkal egyidejűleg minden vármegyében — ha még nem volna — szélesebb hatáskörrel vármegyei gazdasági egyesület és minden községben, vagy legalább minden körjegyzőség területén gazdakörök szervezendők, amelyek közigazgatási járásonként járási körökbe tömörülhetnek; az így létesített országos érdekképviseleti szervezet a kamarákkal állandó szerves kapcsolatban kell hogy működjék. Az érdekképviseleti szervezetnek hasonló teljes, a kamarák életbeléptetésével egyidejű kiépítését kívánják a kamarai törvényben biztosítani a Pestvm. G. E. a törvényhatósági és járási szervezet megalakításának kötelező s a községi szervezet (községi gazdatestület és tanács) fakultatív tételével.

A d) pontot a Tolnavm. G. E. törölni vagy benne világosan kimondatni kívánja, hogy az eddig államilag fenntartott kiserleti intézmények, mintagazdaságok, szakelődások stb. költségei a kamarákat nem terhelhetik.

Az f) pontot a Pestvm. G. E. kiegészíteni óhajtja azzal, hogy a kamarákat véleményezési, esetleg ellenőrzési jog illesse meg a kerületbeli kötött birtokok átalagváltozására és a törvény előírta üzem betartására nézve; a Sopronvm. G. E. pedig ide felveendőnek tartja a tűz-, jég- és állatbiztosítás szervezését is.

A g) ponthoz a Szilágyvm. G. E. azt jegyzi meg, hogy a tőzsdei fedezetlen határidőűzlet eltörléséig a „gabonaárjegyzésekre gyakorolható befolyás illuzórius.”

A h) pontba a Fejérv. G. E. felvételni javasolja a bérbeadó és haszonbérlo közti jogviták elbírálását, ellenben a Szilágyvm. G. E. azon megokolással, a „nehézkés választott bírósági intézmény” sehoh sem vált be, helyesebbnek tartaná „a gazdasági kamarák székhelyein a tőzsdebíró mintájára állandó szakbizottságok alakítását”, amelyek a Tervezetben felsorolt ügyeken kívül elintéznék a tűz- és jégkárbecsülésből felmerült vitás ügyeket is. Amennyiben pedig e javaslat el nem fogadtatnék, a Szilágyvm. G. E. a h) pontot törölni óhajtja és a

kir. bíróságok mellett gazdasági ülnökök alkalmazásának szorgalmazását tartja célszerűbbnek. A Sopronvm. G. E. e pont következő szövegezését hozza javaslatba: „A mutatkozó szükséghez képest a gazdasági üzem körében a gazda és gazda meg a gazda és mások közt felmerült vitás ügyek elintézésére a polgári perrendtartás alapján választott bíróságokat alkotnak.”

A k) pontba a Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesülete az okleveles gazdatisztek mellett felvételni kéri az 1900. évi XXVII. t. c. cikk alapján címjogosságot szerzett, az alaki képzés hiánya alól fementett és a földmivelésügyi kormány által engedélyezett gyakorlati gazdatiszti vizsgit tett nem-okleveles, tényleges alkalmazásban levő gyakorlati gazdatisztek s e kérelmet az Aradvm., Bácsbodrogvm., Békésv. Fejérv., Györm., Hontvm., Sopronvm., Torontávm. Gazdasági Egyesületek, valamint a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete is támogatják.

Az n) pontban a „kerület” szó helyett „törvényhatósági terület” kifejezés használatát javasolják elvi álláspontjuknak megfelelőleg a Csikvm. és Csongrádvm. Gazdasági Egyesületek.

A szakasz többi pontjára nézve nem került fel megjegyzés s az itt fel nem sorolt egyesületek a Tervezet szövegezését változtatlanul magukévá teszik.

3. §. A mezőgazdasági kamarák előterjesztéseiket közvetlenül intézik a kormányhoz vagy a törvényhozáshoz, egyébként is törvényhatóságokkal, konzultációkkal, szaktudósítokkal, magántestületekkel és magánosokkal, valamint egymás között is egyenes levelezés útján szabadon érintkeznek.

A mezőgazdasági kamarák összes levelezési postabérmentesek.

A 3 ik szakaszt előadó a „földmivelési kamara” jelzés beillesztésével, de egyébként változtatlanul ajánlja elfogadásra s arra vonatkozólag egy társesület sem tett módosító indítványt.

I. FEJEZET.

A mezőgazdasági kamarák alakítása, szervezete és felügyelete.

4. §. A mezőgazdasági kamarák működési területét és székhelyét elsöizben Ö Felsége legföb jövahagyásának kikérésével és az országos mezőgazdasági kamara meghallgatásával (18. §) a földmivelésügyi miniszter állapítja meg.

Minden késöbbi új területi beosztásnál is Ö Felsége legföb jövahagyása lesz eset-röl-esetre kikérendö.

Budapest székhelylyel a mezőgazdasági kamarák, országos gazdatestületek és szövete-kezetek kiküldötteiböl (20. §) országos mező-gazdasági kamara alakítandö.

Mérey Lajos előadó javasolja, hogy e szakasz-nak ugy első, mint második bekezdésében hagyassék el az Ö Felsége jövahagyását kikötö

feltétel s ennek folytán maradjon az el a 10. és 15. szakaszokban is.

Javasolja továbbá a 4. §. második bekezdésének következő szövegezését: „Minden késöb alakítandö új kamara szervezésénél, valamint új területi beosztásnál valamennyi földmivelési kamara és az illetö érdekelte terület-beli gazdasági egyesületek véleménye is előze-tesen bekvánandö és meghallgatandö.”

Ez a szakasz ugyszölván az egész Tervezet titközöponja, amely körül a legélénkebb vita fejlődött ki. A Tervezet ugyanis a végreható hatalom hatáskörébe kívánja utalni a legvitásabb kérdést, t. i. a kamarai területek és székhelyek megállapítását, ami ellen azonban számos társesület gyakorlati, valamint alkotmányjogi okokból erőlyesen tiltakozik és magában a törvényben kívánja a kerületek és székhelyek nagyfotosságu kérdését nemzeti, közgazdasági és mezőgazdasági szempontok figyelembevételével szabályozni. Ismét előterbe lépett tehát a kerületi és megyei kamari rendszer régi harca s mindkét albuspont hívei az érvek egész garmadájat hordják össze a maguk igazának bebizonyítására. Emléke-e és még, hogy amidö a tavalyi, december 9-i naggyűlés a kamaráit lezantuk a földmivelésügyi miniszter 12 kérdöponja körül kifejlödött vitát, 57 gazdasági egyesület köül 42 feltétlenül, 6 pedig a kisebb vármegyére nézve a kerületi kamari rendszer mellett nyilatkozott s mindössze csak 8 vármegyei kamarákat követelő gazdasági egyesület állott szemben a gazdatarsadaim túlyomö többségének véleményével.

Most némi látszóagos eltolódás állott be ebben az arányban, amennyiben az eddig választ küldött egyesületek köül 22 képviseli azt e nézetet, hogy a mezőgazdasági kamarák több vármegyére kiterjedö, kerületi hatáskörrel alkittassanak. Ezen az állásponton vannak a Bácsbodrogvármegyei (mely azonban saját vármegyének külön kamarát kíván), Baranyavm., Békésv. (Békés-Csabának székhelyét követel), Biharvm. (minél nagyobb területeket, mintegy 5-8 at kíván az egész országra), Borsodvm. (egyszerre kíván legalább 20 kamarát életbeléptetni), Debreczeni (székhelyet kíván Debreczennek), Erdélyi, Esztergomvm., Györm., Hevesvm. (a vármegyei egyesületek autonómiájának intézményes biztosításával), Hontvm., Krassó-Szörényvm., Máramarosvm., Pestvm., Pozsonyvm., Sárosv., Szolnok-Dobokavm., Temesvm. (nagy kerületeket óhajt), Torontávm. (legalább 20 kamara alakítandö egyszerre), Udvarhelyvm., Zalavm. (de önmagának külön kamarát kíván) és Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesületek. Nyilt kérdésnek kívánja hagvni e kérdést a Barsvm. és Kecskeméti Gazdasági Egyesület, határozott állást foglaltak a vármegyei kamarai rendszer mellett: Abaujtomnavm., Aradvm., Csanádvm., Csikvm., Csongrádvm., Komáromvm., Mosonvm., Nógrádvm., Szatmárvm., Szilágyvm., Veszprémvm. és Zólyomvármegyei Gazdasági Egyesületek, összesen 12 egyesület; míg a vármegyei kamarák híve ugyan, de csak a kellö anyagi erővel rendelkező és egy kamarát önállóan fenntartani képes vármegyére nézve a következő 5 gazdasági egyesület: Fejérv.,

Szolnokv.

Gazd. Eg.

A megye

hivétöl e

merev el

gebben e

kérdés k

a javasl

érdekképv

lására cs

A Tervez

nyitja be

sének na

az érvek

kérdés jö

jövö gaz

majdan m

adatot m

Ö Felsé

vánják: a

Csongrád

nagykuns

Sziágyvm

Gazdasági

székhelye

zját leg

fenntart

G. E. e

ruházna

tartoznék

A Jás

Egyesület

hogy min

tiszta jöv

nát megh

tetszése

egyesüle

anyagi or

szomséd

a javasl

volna az

javaslato

szerint:

földadó

tiszta jöv

érdekelts

állapítja

mezőgazd

korona il

tóságok e

kamara s

gokkal e

csatároz

önállóan

föfölt az

földmivel

A Zóly

való döni

létesítés

volnának

szolnokv

töröltetni

ugyanezen

„gazdate

vagy kieg

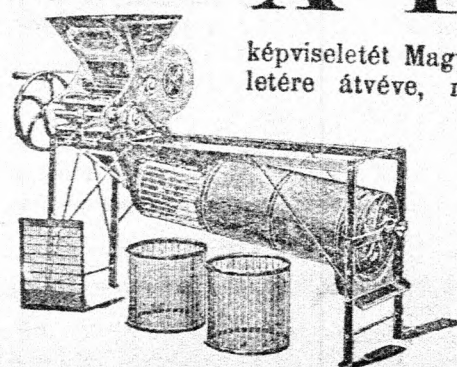
érdemes

Az ors

közö álla

csán ism

A HEID-féle GÉPGYÁR

képviselét Magyarországi terü-
letére átvéve, módunkban áll

eredeti HEID-féle gabonakölyözőket, eredeti

HEID-féle magosztályozó gépeket

E gyártmányt tartóssága és kiváló
tökéletes munkateljesítése jellemzik. Ujdonság: kemény

készítményt sokszorosan felülmulnak. — Leirással és árajánlattal készséggel szolgál:

Bächer Rudolf, Melichar Ferencz, Budapest, VI., Nagymező-ü. 68.

Szolnokvm., Somogyvm., Sopronvm. és Tolnavm. Gazd. Egyesületei.

A megyei kamarai rendszer néhány fanatikus hívetől tekintve különben nincs többé olyan merev ellentét a két irányzat között, mint régebben és van rá remény, hogy nem fog e kérdés körül megint elmérgesedni a vita, ami a javaslat további sorára és a mezőgazdasági érdekképviselet kívánatos mie öbbi megvalósulására csak káros, sőt végzetes hatású lehetne. A Tervezet indokolása meggyőző erővel bizonyítja be a mezőgazdasági kamarák szervezésének nagy előnyeit. Melegén ajánljuk ezeket az érveket mind azok szives figyelmébe, akik a kérdés jövő sorsát kezükben tartják s akik a jövő gazdarendzedékek előtt felelősek lesznek majdan érve, hogy a reájuk bízott nagy feladatot miképpen oldották meg.

A Felsője jóváhagyási jogának mellőzését kívánják: az Abauj-tornavm., Biharvm., Csikvm., Csongrádvm., Esztergomvm., Hontvm., Jásznagykunszolnokvm., Sopronvm., Szatmárvm., Szilágyvm., Udvarhelyvm. és Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesületek, amelyek a kerületek és székhelyek megállapításának, változtatásának jogát legelőbbnyire a törvényhozásnak kívánják fenntartani, de például az Esztergomvármegyei G. E. a jogkört a földmivelésügyi miniszterre ruházná, akit tanácsával az országos kamara tartoznék támogatni.

A Jásznagykunszolnokvármegyei Gazdasági Egyesület a szakaszban meg kívánja határozni, hogy minden olyan vármegye, amelynek „kat. tiszta jövedelmének 1%-a 50—60 ezer koronát meghalad, külön kamarát alakíthasson”, de tetszése szerint esetleg más vármegyével is egyesülhessen egy közös kamarában. Kellő anyagi erővel nem bíró kisebb vármegyék a szomszédos vármegyéhez csatolnának, így módon a javaslattevő egyesület szerint mintegy 25 volna az alakítandó kamarák száma. Hasonló javaslatot tesz a Sopronvm. G. E. is, mely szerint: „Mind a törvényhatóságban, ahol a földadó legalább 1.250.000 korona (évi kat. tiszta jövedelem 5 millió korona) és ahol az érdekeltség kamarai illetékül a földadó 4%-át állapítja meg (= kat. tiszta jövedelem 1% a): mezőgazdasági kamara alakítható.” Az 50 ezer korona illetékbévetelt nem biztosító törvényhatóságok e javaslat szerint kötelesek volnának kamara alakítása céljából más törvényhatóságokkal egyesülni, de jogosítva volnának ily csatlakozásra az 50 ezer korona illetékbévetelt önállóan biztosító törvényhatóságok is, ami fölött az országos kamara meghallgatásával a földmivelésügyi miniszter döntene.

A Zólyomvm. G. E. a kerületi kamarák mellett való döntés esetén is legalább 30—40 kamara létesítését kívánja, amelyek mind egyszerre volnának életbeleptetendők. A Jásznagykunszolnokvm. G. E. a 4. § utolsó bekezdését töröltetni kívánja, a Sopronvm. G. E. pedig ugyanezen bekezdésben elhagyandónak véli a „gazdastületlek” szó elől az „országos” jelzőt, vagy kiegészíteni kívánja azt e szavakkal: „és érdemes vidéki”.

Az országos mezőgazdasági kamarára vonatkozó állásfoglalásokat a Tervezet 17. §-a kapcsán ismertetjük.

5. §. A mezőgazdasági kamara első alakuló közgyűlését a földmivelésügyi miniszter hívja össze. Az alakuló közgyűlés tanácskozásainak első tárgya az alapszabályok megállapítása.

Az alapszabályoknak a jelen törvényben előírt korlátokon belül tartalmazniuk kell a következőket:

1. a kamara székhelyét és működési területét (4. §.);
2. az egy szavazatra jogosító érdekelttség legkisebb fokát (12. §.);
3. a kamarai tagok kilépésének sorrendjét (11. §.);
4. a kamarai ülések határozatképeségéhez megkívántató tagok számát;
5. a kamarai ülések egybehívásának módját;
6. az elnökség választását, jogkörét, működési idejét;
7. a kamarai tanács választását, jogkörét, működési idejét;
8. hivatalos közlemények kihirdetésének módját;
9. az alapszabályok megváltoztatásának módját;
10. a közgyűlésnek fentartott ügyeket, melyek sorába okvetlenül felveendő az ügyrend, évi költségvetés megállapítása, az évi zárszámadás jóváhagyása, kamarai illetékek megállapítása, kölcsönfelvétel, tulajdonszerzés és elidegenítés, elnök, alelnök, tanács, szakosztályi és bizottsági tagok választása a kamarai kültagok és az országos mezőgazdasági kamarába kiküldendő tagok megválasztása és végül tiszteletdíjak és évi illetmények megszavazása.

A kamarai közgyűlés által elfogadott alapszabályok a földmivelésügyi miniszterhez terjesztetnek fel jóváhagyás végett.

Méry Lajos előadó az 5-ik §-t változatlanul ajánlja elfogadásra a „földmivelési kamara” elnevezés használatával.

Csaknem valamennyi egyesület a kamaráknak egyszerre való életbeleptetése mellett foglalt állást. A Pestvm. G. E. kifejezésre öhajítja juttatni a törvényben, hogy a kamarák első megalkulásának közigazgatási vonon, a már működő gazdasági egyesületek közreműködésével kell megtörténnie; ez az első megalkulás csak ideiglenes jellegű legyen és állandó tisztviselőket csak a véglegesen, választás alaján megalakult kamara alkalmazhasson. Az alakuló közgyűlés összehívásának jogát a földmivelésügyi miniszter helyén a törvényhatóság első tisztviselőjére, illetőleg a főispánra kívánják ruházni a Csikvm., Csongrádvm. és Szilágyvm. G. E., amelyek az alakuló közgyűlés összehívását záros határidőhöz is akarják kötni. A Jásznagykunszolnokvm. G. E. az első közgyűlés tagjainak választás nélkül a törvényben való kijelölését tartja tanácsosnak. Végül a Hontvm.

és Szatmárvm. G. E. azt öhajtanák e szakaszban kimondatni, hogy a kamarai alapszabályoknak országszerte egységeseknek kell lenniök, ami a végrehajtási rendeletben taxative felsorolandó korlátozások által is biztosítandó. A többi megnyilatkozott egyesületek e szakaszt változatlanul magukévá tették.

6. §. A mezőgazdasági kamara ügyrendjét maga állapítja meg, az országos mezőgazdasági kamara pedig megerősíti.

A kamara évenként legalább egyszer közgyűlést tart.

A kamarai közgyűlés az ügyek állandó vitelére az elnök mellé egy 20 tagból álló kamarai tanácsot választ, mely a szükséghez képest tart ülést. A kamarai közgyűlés a tagok sorából szakosztályokat alakíthat, vagy meghatározott feladatok teljesítésére ideiglenes jellegű bizottságokat küldhet ki.

Ugy a szakosztályok, mint a bizottságok a szükséghez képest szakférfiakkal egészíthetik ki magukat.

A kamara ülései rendszerint nyilvánosak. Oly ügyek azonban, melyek nyilvános tárgyalásra nem alkalmasak, valamint olyanok, melyek a kormány részéről bizalmasan, titoktartás terhe alatt közöltetnek, zárt ülésben tárgyalandók.

A tárgyalásról jegyzőkönyvek vezetendők, melyek négy héten belül másolatban a földmivelésügyi miniszterrel és az országos mezőgazdasági kamarával közlendők.

A mezőgazdasági kamarák közgyűléseire szóló meghívók idejében megküldendők a földmivelésügyi miniszternek, az illető kamarák működési területéhez tartozó törvényhatóságoknak és az országos mezőgazdasági kamarának. Ugy a kormány, mint a törvényhatóságok és az országos mezőgazdasági kamara kiküldöttéi a kamara ülésein résztvehetnek és felszólalhatnak.

Méry Lajos előadó a 6-ik §. első bekezdésének szövegét a következőképpen javasolja megállapítani: „A földmivelési kamara ügyrendjét a kamarai tanács állapítja meg és megerősítés végett az országos földmivelési kamara tanácsához terjeszti fel.”

A 6. §. második bekezdésében kimondani javasolja, hogy minden földmivelési kamara évenként legalább kétszer tart rendes közgyűlést.

A Csikvm. és Csongrádvm. Gazdasági Egyesületek a földmivelésügyi miniszternek kívánják fenntartani a kamarai ügyrendek jóváhagyásának jogát, a Pestvm. Gazdasági Egyesület pedig az országos kamara megerősítési jogának mikénti gyakorlására nézve kimondani javasolja a kamarai ügyrendek lehető egyöntetűségének elvi biztosítását.

A Szilágyvm. Gazdasági Egyesület a második bekezdésben kötelezőleg elő öhajítja írni évenként legalább két kamarai közgyűlés tartását.

A harmadik bekezdésben a Pestvm. G. E.

Lóhere és luczernamagért

100 kiló-kint 10 koronával magasabb árt fizetek a napi árnál, ha a kaszálás idején az illető területen aranka nincs.

Gazdák, kik legkevesebb 30 métermázsza magtermést várnak, sziveskedjenek erről lentjelzett czeget értesíteni, mely tisztviselőinek egyikét azonnal elküldi és a herét labán megtekintheti. Akiknek földjén még mutatkozik aranka, azokirtsák minél gyorsabban, hiszen 100 kilónkint 10 korona bevételü többlet bususan megtéríti az irtási költséget.

MAUTHNER ODON

csász. és királyi udvari magkereskedése

BUDAPEST.

a kamarai tanács taglétszámát helyesebbnek tartaná egy kötött szám helyett a helyi viszonyokhoz alkalmazkodó bizonyos arány szerint megállapítani, a Sopronvm. G. E. pedig azt a módosítást javasolja, hogy ideiglenes jellegű bizottságokat a kamarai tanács küldhessen ki. A Jásznagykunszolgokvm. G. E. e bekezdést ki óhajtáná egészíteni azzal, hogy „a kamarai tanácsban minden a kamara területén levő törvényhatóságból egy-egy kamarai tagnak helyet kell foglalnia”.

A Csikvm. és Csongrádvm. Gazd. Egyesületek a 6. és 7. bekezdésből az „országos kamarát” töröltetni kérik, ugyszintén törölni óhajtja az egész utolsó bekezdést a Szatmárv. G. E. A Pestmegyei G. E. a 7. bekezdéshez azt a módosítást ajánlja, hogy csak a közgyűlési jegyzőkönyveknek és határozatoknak a földmívelési miniszterhez és az orsz. kamarához való felterjesztése legyen kötelező, míg a Sopronvm. G. E. azt a korlátozó póllást ajánlja a szakasz utolsó mondatához, hogy a földmívelésügyi miniszter, törvényhatóságok és országos kamara egy-egy kiküldöttje vehessen részt tanácskozási joggal a kamarák ülésein.

7. §. Évi költségvetését és zárszámadását a mezőgazdasági kamara készíti el s helybenhagyás végett a földmívelésügyi miniszterhez felterjeszti, akitől, ha 30 napon belül elintézés nem érkezik, a költségvetés jóváhagyottnak tekintendő.

Mérey Lajos előadó a Tervezet 7-ik § a helyébe a következő szöveget javasolja:

„A kamarai évi költségvetést és zárszámadást a kamarai tanács készíti el s a kamarai közgyűlésen törént elfogadás után helybenhagyás végett a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel. Ha ettől 30 napon belül elintézés nem érkezik, a költségvetés jóváhagyottnak s illetve a zárszámadás tudomásul vetinek tekintendő.

A Jásznagykunszolgokvm. G. E. e szakaszban kimondatni kívánja, hogy a kamarai költségvetések a földadó kivetése előtt készíttessenek el, hogy az illetékek a földadó járuléka gyanánt, azzal együtt legyenek beszédhetők. A Pestvm. G. E. a költségvetések a földmívelésügyi miniszter által való érdemleges elbírálását, jóváhagyását záros határidőhöz óhajtja kötni, nehogy a Tervezet intenciója közbevető intézkedésekkel kijátszható és a kamara a kormány által költségvetés nélküli állapotba kényszeríthető legyen. A Szatmárv. G. E. a költségvetés és zárszámadás jóváhagyásának jogát egyáltalában megtagadná a földmívelésügyi minisztertől és azt az országos kamarára javasolja ruházni.

8. §. A mezőgazdasági kamarákat kifelé az elnök, vagy annak helyettese képviseli. Minden oly okiratot, amely kamarai ingatlan vagyon szerzését, eladását, vagy megterhelését tartalmazza, a kamara nevében az elnök, illetve helyettese és a kamarai tanács egy tagja ír alá.

A mezőgazdasági kamara pecsétjében a kis magyar czimert használja a következő körirattal: „..... mezőgazdasági kamara”.

Mérey Lajos előadó e szakaszt ama változtatással ajánlja elfogadásra, hogy „mezőgazdasági” helyett a „földmívelési kamara” elnevezés használtassék.

A társesületek közül e szakaszra egy sem teit megjegyzést, csupán a Magyarországi Kibirtokosok Szövetségének átirata hangsúlyozza, hogy e szakasznál vagy más alkalmas helyen iktatassék törvénybe az inkompatibilitás elve, vagyis hogy a kamarai elnökség és a kamarai főtisztviselői állások a kamarával bármely vonatkozásban álló javadalmas állásokkal összeférhetetleneknek mondassék ki.

9. §. A határozatok foganatosítására és egyéb munkák teljesítésére a kamara egy vagy több elméleti és gyakorlati szakképzett-séggel bíró egyént rendes fizetéssel állandóan alkalmaz a szükséges segédszeméllyel együtt.

A kamara főtisztviselőjét a kamarai közgyűlés, egyéb rendes fizetéssel állandóan alkalmazott tisztviselő- és segédszemélyzetét a kamarai tanács választja.

Mérey Lajos előadó a 9-ik §-t változatlanul ajánlja elfogadásra.

A Pestvm. G. E. e szakasz kiegészítésül utasítatni kívánja az országos kamarát, hogy nyomban megalakulása után valamennyi (országos és kerületi) kamarai tisztviselőre nézve egy-egy fegyelmi és nyugdíjszabályzatot dolgozzon ki, amely minden egyes kamarára kötelező erővel bírna. A többi társesület e szakaszt változatlanul magáévá teszi.

10. §. A mezőgazdasági kamarák felett a legfőbb felügyeletet a földmívelésügyi miniszter gyakorolja. A mezőgazdasági kamara a minisztertanács előterjesztésére az esetben, ha hivatását nem teljesíti, vagy hatáskörét túllépi, Ő Felsége lefelsőbb jóváhagyásával felosztható. Ez esetben azonban új kamarai tagok választása három hónapon belül elrendelendő.

Az ügyeknek időközben való ellátásáról a földmívelésügyi miniszter intézkedik.

Mérey Lajos előadó a 10-ik §. következő szövegét javasolja:

„A földmívelési kamarák felett a legfőbb felügyeletet a földmívelésügyi miniszter gyakorolja. A kamara az esetben, ha hivatását nem teljesíti, vagy hatáskörét túllépi, a földmívelésügyi miniszter előterjesztésére a minisztertanács által felosztható.

Felosztás esetében az új kamarai tagok választása három hónapon, a kamara megalakulása pedig további három hónapon belül elrendelendő”.

A Sopronmegyei Gazdasági Egyesület a nagy jelentőségű felosztási jog szabatosabb körülhatárolását tartván szükségesnek, az első bekezdés második mondatának következő szövegét ajánlja elfogadásra: „A mezőgazdasági kamara a minisztertanács határozata alapján azon esetben, ha alapszabályszerű és a törvényben megállapított hivatását nem teljesíti vagy hatáskörét túllépi, a földmívelésügyi miniszter által felosztható.” A Bihar megyei G. E.

e felosztási jogot egyáltalában törölnönek tartja.

A Tervezetben Ő Felségének biztosított felosztási jogot a minisztertanácsra kívánják ruházni — amelynek határozatát a földmívelésügyi miniszter hajta végre — az Abaujvm., Biharvm., Csikvm., Csongrádvm., Esztergomvm., Hontvm., Jásznagykunszolgokvm., Sopronvm., Szatmárv. G. E., Szilágym., Udvarhelyvm. és Zemplénvm. Gazd. Egyesületek (V. ö. 4. és 15. §§)

A Jásznagykunszolgokvm. G. E. az első bekezdés utolsó szava: „elrendelendő” helyett a „megajtendő” szót indítványozza. Ugyanezt javasolja a Szatmárv. G. E. is, de két havi záros határidő kikötésével.

II. FEJEZET.

A mezőgazdasági kamarai tagok jogviszonya.

11. §. A mezőgazdasági kamara áll:

- a) beltágokból és
- b) kültágokból.

A beltágok választása ezéjából választókerületek alakítandók.

Választókerület minden törvényhatósági joggal felruházott város, rendezett tanácsu város és közigazgatási járás.

Minden törvényhatósági joggal felruházott város és minden közigazgatási járás 4 rendes és 2 pótbeltágot és minden rendezett tanácsu két rendes és egy pótbeltágot választ. A rendes beltágok közül legalább kettőt, illetve rendezett tanácsu városokban legalább egyet, a választókerületben gazdálkodók sorából, a többieket a kamara területén állandó lakással bírók közül kell választani.

A mezőgazdasági kamarák beltágjai hat évre választatnak. A kilépő tagok újból választhatók s addig maradnak állásukban, míg az új választás igazolása megtörtént.

Az elhalálozott, vagy más okból kivált beltágok helyébe a választási időtartam hátralévő részére elsősorban az illető választókerület pótbeltágja hívandó be Pótválasztásnak helye nincs.

A kültágokat a mezőgazdasági kamarák választják oly egyének sorából, akik a mező- vagy erdőgazdaság körül érdemeket szereztek s illetve akiknek bevonása hivatalos állásuknál fogva is fontossággal bír.

A kültágok megbízatása három évre szól, a kamara ülésein tanácskozási joggal bírnak s számuk a beltágok egyötödénél nagyobb nem lehet.

Mérey Lajos előadó e szakaszt változatlanul ajánlja elfogadásra, csupán a „földmívelési kamara” elnevezés következetes használatát hozza javaslatba.

A 11. §. teljes törölését és egészen eltérő választási rend elfogadását javasolják a Csikvm., Csongrádvm., Sopronvm., Szilágym. és Zemplénvm. gazdasági egyesületek. Csik-, Csongrád- és Sopronvármegyék gazdasági egyesületei azt óhajt-

ják kimondatni kívánja, hogy a kamarai költségvetések a földadó kivetése előtt készíttessenek el, hogy az illetékek a földadó járuléka gyanánt, azzal együtt legyenek beszédhetők. A Pestvm. G. E. a költségvetések a földmívelésügyi miniszter által való érdemleges elbírálását, jóváhagyását záros határidőhöz óhajtja kötni, nehogy a Tervezet intenciója közbevető intézkedésekkel kijátszható és a kamara a kormány által költségvetés nélküli állapotba kényszeríthető legyen. A Szatmárv. G. E. a költségvetés és zárszámadás jóváhagyásának jogát egyáltalában megtagadná a földmívelésügyi minisztertől és azt az országos kamarára javasolja ruházni.

A kamarai évi költségvetést és zárszámadást a kamarai tanács készíti el s a kamarai közgyűlésen törént elfogadás után helybenhagyás végett a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel. Ha ettől 30 napon belül elintézés nem érkezik, a költségvetés jóváhagyottnak s illetve a zárszámadás tudomásul vetinek tekintendő.

12. §. A mezőgazdasági kamarákat kifelé az elnök, vagy annak helyettese képviseli. Minden oly okiratot, amely kamarai ingatlan vagyon szerzését, eladását, vagy megterhelését tartalmazza, a kamara nevében az elnök, illetve helyettese és a kamarai tanács egy tagja ír alá.

REKORD DRILL

a legjobb páros soru vetőgép.

Losonczy gyártmány!

Losonczy gyártmány!

Kívánatra szívesen küldünk árjegyzéket.

A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 32. SZÁM.

ják kimondani, hogy minden kamara 40—60 rendes és 20—30 pótbeltagot választ a jelen törvény 13. §-ában választhatósággal felruházottak sorából ama megszorításal, hogy a választandó tagok legalább felét, illetőleg Sopronvm. szerint háromnegyedrészt az illető kerületben gazdálkodók sorából kell választani. A választandóknak az egyes választókerületekre való elosztása a földadó, illetőleg a kamarai illeték összege arányában történik s ezt a kamara maga állapítja meg. A Szilágyvm. G. E. javaslata szerint az egyes kamarák taglétszáma a vármegyék földadója arányában 100—400 tagban állapíttassék meg, választókerületek a közigazgatási járások volna, választói joga volna minden kamarai illetéket fizető megyebeli gazdának, a választókerület beosztása és a választások vezetése pedig a gazdasági egyesületi választmány és a közigazgatási hatóságok feladatát képeznék. A Zemplénvm. G. E. a Tervezet 11—15. §-ainak teljes elhagyását és annak kimondását javasolja, hogy a kerületi kamarákat a kerületbeli (szintén kötelező társuláson alapuló) gazdasági egyesületek delegátusai alkossák, a közvetlen választás pedig egészen mellőzendő. A közvetett választási rendszert pártolja a Pestvm. Gazdasági Egyesület is, a vármegyei gazdasági egyesületek képviselőitől óhajtván megalkotni a kerületi kamarákat. Az Aradv. G. E. csakis kamarai illetéket fizetőknél kamarai beltaggá való megválasztását kívánja megengedni.

A kamarai beltagok száma tekintetében módosított javaslatokat tettek a Békésv. E. és Somogyvm. gazdasági Egyesületek. A Békésv. Gazd. Egyesület a kamarai beltagok számát törvényhatósági jogú városok és járások szerint legalább 4—4 rendes és 2—2 póttagban, r. tan. városokra nézve pedig legalább 2—2 rendes és 1—1 póttagban óhajta megállapítani és kimondatni kéri, hogy az egyes városok és járások e minimális számnál annival több kamarai beltagot választhatnak, amennyivel az ezen szám választására jogosító minimális illetéknél aránylagosan többet fizetnek. Az Esztergomvm. G. E. annak a javaslatba való felvérelét kéri, hogy a kerületi kamarákban minden érdekelt törvényhatósági gazdasági egyesület 3—3 kültaggal képviseltesse magát, akik a választott kültaggal teljesen egyenjogúak legyenek: javasolja továbbá, hogy a kamarai beltagok száma a törvényben ne határozassék meg, hanem a kerületek beosztásával együtt állapítsa azt meg minden kerületre nézve az országos kamara. A Somogyvm. G. E. a 11. §. 4. bekezdéséhez azt a módosítást terjeszti elő, hogy a törvényhatósági joggal felruházott városok csak 2—2 rendes és 1—1 pótbeltagot választhassanak illetékes kamarájukba.

12. §. Választói jogát a kamarai illeték fizetésére kötelezettek és szavazattal bírók közül csak az gyakorolhatja, aki polgári jogainak élvezetében van, magyar honpolgár és 24-ik életévét betöltötte.

A szavazati jog a földbirtokosoknál az érdekelttség aránya szerint gyakorolható. Ez

okból az alapszabályokban meg kell határozni a kataszteri tiszta jövedelem alapján az érdekelttség azon legkisebb fokát, amely egy szavazatra jogosít.

Ezen legkisebb foknál kevesebbel érdekeltek, ha önként nem csoportosulnak, a községi eljáráság által képviselteknek. A választókerület összes szavazatainak felénél több szavazatot egy érdekelt birtokos sem gyakorolhat. Egy-egy szavazattal bírnak:

a) azon bérletők, akik a választói kerületben legalább is a legkisebb érdekelttségi foknak megfelelő kataszteri jövedelemmel bíró földbirtokot bérelnék;

b) minden, a választókerület területén állandó lakással bíró s kamarai illetéket fizető okleveles gazda, erdész és állatorvos, lelkész és tanító, gazdasági egyesület, gazdákör és gazdasági célú szövetkezet állandó fizetéssel alkalmazott egy-egy, az illető testületek által kijelölt tisztviselője.

Jogi személyek törvényes képviselőjük útján gyakorolják szavazatukat. Külföldön székelő jogi személyek, bár kamarai illeték fizetésére kötelezettek, választói jogot nem gyakorolhatnak.

A törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városokban a kamarai tagok választását a polgármester, a közigazgatási járásban a főszógabíró vezeti.

A kamarai tagok választásánál követendő eljárást közelebbről a földművelésügyi miniszter rendeletileg állapítja meg.

A választások elleni, vagy a választói jogosultsággal összefüggő s a végrehajtási rendeletben megállapított határidőn belül beadott felszólamlások felett az illetékes mezőgazdasági kamara végérvényesen dönt.

Mérey Lajos előadó javasolja, hogy a 12. §. első bekezdésének végén a választói jog gyakorolhatóságának további feltételül mondassék ki a 13. §-ban a megválaszthatóság feltételei között javasolt ama kikötés is, hogy: „és a magyar nemzeti állam-, vallás- vagy vagyonellenes izgatás miatt jogerősen elítélve nem voltak”.

Ugyanezen §. harmadik bekezdésében az egy érdekelt birtokos által gyakorolható szavazatoknak legnagyobb mennyiségét a kerület összes szavazatainak $\frac{1}{5}$ -ében javasolja korlátozni a Tervezetben javasolt „felénél” szó helyett.

A társesegületek a 12-ik §-ban foglalt, az aktív választói joga vonatkozó intézkedéseket általában helyesléssel fogadták. Az első bekezdéshez oly értelmű pótlást, hogy a szavazati-jog megbízott útján is gyakorolható legyen és kiskorúak-, árvák-, gondnokoltak helyett törvényes gyámjuk, vagy gondnokuk szavazhasson, javaslatba hoznak Csik-, Csongrád-, Máramaros- és Sopron vármegyék Gazdasági Egyesületei, valamint az Esztergomvármegyei G. E., amely

a nők és özvegyek képviselőtéről is gondoskodni kíván. A Sopronvármegyei G. E. eldöntendő elvi kérdés gyanánt veti fel, vajjon élhet-e valaki választói jogával több választó kerületben is? amire a Tervezetben nem talál feleletet.

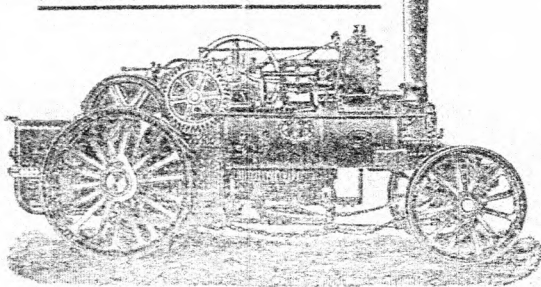
A 12-ik szakasz második bekezdésében kimondatni kívánja a Magyarországi Kisbirtokosok Szövetsége, hogy minden legesekélyebb kamarai illetéket fizető kisgazdának közvetlen választói jog biztosíttassék. Az Esztergomvármegyei G. E. a legkisebb érdekelttségi fokon alul állók szavazati joga gyakorlásának pontosabb körülírását követeli. Ezzel szemben a Fejérvármegyei G. E. 100 kat. holdhoz köt egy-egy szavazatot, de kimondatni kívánja egyúttal, hogy egy birtokosnak legfeljebb 10 szavazata lehessen. A harmadik bekezdésnek azon intézkedésével szemben, hogy a választókerület összes szavazatainak felénél több szavazatot egy érdekelt birtokos sem gyakorolhat, korlátozni kívánják a többes szavazatok maximumát az Abaujvármegyei G. E. az összes szavazatok negyed részére, az Esztergomvármegyei G. E. $\frac{1}{5}$ -ére, az Erdélyi Gazd. Egyesület $\frac{1}{4}$ -ére, a Sopronvármegyei $\frac{1}{5}$ -ére, a Zalavármegyei G. E. $\frac{1}{4}$ -ére az összes szavazatoknak; a Hontvármegyei G. E. javasolja, hogy a többes szavazatok együttvéve ne tehesse ki többet a kerületbeli összes szavazatok felénél, a Pestvármegyei G. E. pedig kimondatni óhajja, hogy az egy birtokos személyében összpontosuló többes szavazatok, a kerületi összes szavazatok felét se érhessek el. A Kecskeméti Gazd. E. nyílt kérdésnek kívánja hagyni ezt az intézkedést, ellenben a Csikvármegyei és Csongrád vármegyei G. E. kimondja, hogy egy-egy birtokos legfeljebb 25 szavazatot gyakorolhasson. Ugyanennyit hoz javaslatba a Magyarországi Kisbirtokos Szövetség, valamint a Jász-nagykunszolnokvármegyei és Szatmárvármegyei G. Egyesületek, míg a Fejérvármegyei G. E. a gyakorolható többes szavazatok legnagyobb számát tízre javasolja korlátozni.

A 12-ik §. negyedik bekezdése b) pontját a Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesületének javaslatára az 1900. évi XXVII. t.-cikk alapján ezimjogosult, alaki képzettség hiánya alól kiváló érdemeikért felmentett és gyakorlati vizsgát tett nem-okleveles gazdatisztekre is kióhajják terjeszteni Arad, Bács, Békés, Fejér, Győr, Hont, Sopron és Torontálvármegye Gazdasági Egyesületei, míg a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete röviden azt kívánja kimondatni, hogy az aktív választói jog, kvalifikációra való tekintet nélkül megadassék minden kamarai illeték fizetésére kötelezett gazdatisztnak. (Vesd össze 2-ik §. k), 13-ik §. 4. és 16-ik §. 3-ik bekezdését.)

A Somogyvármegyei G. E. a negyedik bekezdés b) pontjához a következő kiegészítést javasolja: Minden a választókerület területén állandó lakással bíró és tényleges gazdasági alkalmazásban levő vagy nyugalmazott, kamarai illetékeit pontosan fizető okleveles gazda srb. Az 5-ik bekezdést a Sopronvármegyei G. E. kiegészíteni óhajja azzal, hogy állandóan külföldön tartózkodó személyek, habár illetéket fizetnek is, szavazati jogot nem gyakorolhatnak, kivéve, ha állami küldetés folytán tartózkodni kíván.

BOROSZLÓ ■ ■ ■ BUDAPEST

Közvetlen vasúti és vasúti állomásokról

■ ■ ■ Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák.

**Teljes gőzeke-készleteket
és gőz-utihengereket**

legtökéletesebb kivitelben szállít!

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár ■ ■ ■ Magyarországi igazgatósága
BUDAPEST, IV., Kossuth-Lajos-utca 8.

kednek külföldön. A 6-ik bekezdést annyiban módosítani kívánja a Szatmármegyei G. E., hogy törvényhatósági jogú és r.-t. városokban a kamarai választásokat, a törvényhatósági közgyűlés által választott kiküldöttek vezessék. A választási eljárásnak megábrán a törvényben és leh. 15. §-ig közzetett választás gyanánt való megállapítását kívánják a Borsodvármegyei, Esztergommegyei, Pestmegyei és Zemplénmegyei Gazdasági Egyesületek.

A 12. § utolsó bekezdését módosítani kívánják Csongrád- és Csikvármegyei Gazdasági Egyesületei, amelyek a vármegyei közigazgatási bizottságra és az Esztergommegyei Gazdasági Egyesület, mely független bíróságra kívánja a választások feletti végérvényes döntést bízni.

13. §. Mezőgazdasági kamarai beltugl megválaszthatók a kamarai illetéket fizetők sorából oly egyének, akik:

1. magyar honpolgárok és legalább a 30 éves életkort betöltötték, polgári jogaik gyakorlatában vannak, esőd, vagy gondnokság alatt nem állanak, nyereségvágyból származó, vagy a közérköcsöt sértő valamely büntett vagy vétség, vagy a nemzeti állam, vallás- vagy vagyonellenes izgatás miatt büntetve nem voltak s a magyar nyelvet szóban és írásban bírják. Ezenkívül

2. oly földbirtokot bírnak tulajdonul, vagy bérelnek a választókerületben, melynek kataszteri tiszta jövedelme megüti az érdekeltség legkisebb fokát (12. §), vagy

3. a mezőgazdasági tanúgygyel gyakorlatilag foglalkoznak, illetve legalább 10 éven át foglalkoztak, vagy

4. mint okleveles gazda- és erdőtiszték, állatorvosok a gyakorlatban 10 éve működnek vagy működtek, vagy

5. a gazdasági egyesületek mező-, illetve erdőgazdákól alakult szövetkezetek vagy társulatok állandóan alkalmazott tisztviselői, mező- vagy erdőgazdasági irányú szaklapok szerkesztői, kik e pályán legalább 10 évet töltöttek vagy végül, akik

6. a mezőgazdasági kamara részéről a földmivélés körül szerzett érdemeik elismeréséül a választhatósággal felruháztattak.

Mérey Lajos előadó a 13-ik §. 4-ik pontjába felvételni javasolja a czimjogosult gazdatisztéket is.

A 13-ik §. 1. pontjában az Aradm. G. E. a választhatóság korhatárt 30 évről 24 évre óhajtja leszállítani, a Sopronmegyei G. E. a feltételek közé óhajtja vételni a belföldön való állandó lakást, az Udvarhelymegyei G. E. pedig súlris módosítás gyanánt ajánlja a magyarul beszélő és írni tudókat, mint az 1-6 csoportra egyaránt vonatkozó kelleket, az 1. bekezdésbe felvenni. A 2-ik pontot a Sopronmegyei Gazd. Egy. kibővíteni óhajtja azzal: „oly földbirtokot bírnak tulajdonul, *oly földbirtok javadalmazai vagy haszonbérői*”. A 4-ik pontban biztosított választhatóságot 10 évi működés után a Gyakorlati Gazdatiszték Országos Egyesülete kérelmének megfelelően kiterjeszteni javasolja a czimjogosult, alaki képesítés hiánya alól felmentett és gyakorlati gazdatiszták vizsgát teit nem okleveles gazdatisztákra Arad-, Bács-, Békés-, Fejér-, Győr-, Hont-, Sopron- és Torontálmegyei Gazdasági Egyesületei.

A Magyar Gazda- és Erdőtiszték Országos

Egyesülete pedig kéri kimondani, hogy: 1. kamarai tagul megválasztható legyen minden okleveles és kiváló érdemeiért az alaki képzettség hiánya alól felmentett gazdatiszt; 2. oly kiváló gyakorlati gazdatiszték, akik legalább is tíz évvel az 1900 évi XXVII. t. cikk életbe lépté, tehát 1901. május 1. előtt már gazdatiszték voltak, azóta is folyton gyakorlati téren működnek s akiket az illető mezőgazdasági kamara érdemeiknél fogva e megtiszteltetésre ajánl. (Vesd össze 12. §. 4. bek. 1) pontja).

E szakasz 6-ik pontját a Szatmármegyei G. E. töröltetni kívánja oly czumen, hogy az az előző pontokban már amugy is ben foglaltatnak, akiknek felvétele kívánatos.

14. §. Minden valamely tag személyében beálló oly körülmény, mely az illetőt a választhatóságból kizárja, a tagságnak megszűnését eredményezi.

A mezőgazdasági kamara oly tagját, aki ellen jogérvényes bírói határozat alapján Luadgyi vizsgálat van folyamatban, annak befejeztéig a tagsági jogok gyakorlásától fel-függesztheti. E határozathoz a jelenlévő szavazatoknak legalább bétárharmada szükséges.

Az a kamarai tag, aki a kamara illesein egy éven belül egyszer sem vett részt és távolmaradását nem igazolta, a kamarai tagok sorából töröltetik.

A kamarai tagok tisztület ingyen látják el. Vidéki tagok közpénzkiadásait, utiköltségeit azonban a kamara megtérítheti.

Különleges megbízások, kiküldetések teljesítése alkalmából kárpótlás, illetve megfelelő díjazás nyújtható.

Mérey Lajos előadó a 14-ik szakaszt változtatlanul ajánlja elfogadásra ama módosítással, hogy a „földmivélési kamara” kifejezés alkalmaztassék.

A Csikvármegyei és Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesületek a 14. §. 2. bekezdésének kiegészítéséül a passzív választói jog és a kamarai tagság *kötelező* felfüggesztését javasolják oly esetben, amidőn az illető kamarai tag ellen meggyalázó természetű bűnygyben folyik jogérvös bírói végzés alapján vizsgálat.

Ugyancsak a Csik- és Csongrádvármegyei, valamint a Sopronvm. G. E. javasolják a 14. §. 4. és 5. bekezdésének módosításával, hogy vidéki tagok utiköltségének megtérítése kötelezőleg irassék elő és különleges megbízások, kiküldetések teljesítése alkalmából minden kamarai tagnak szabályszerű napidíj és utiköltség járjon.

15. §. A kamarai tagok választási rendjét a mezőgazdasági kamarák meghallgatásával az országos mezőgazdasági kamara megválasztathatja. Ezen új választási rend a földmivélési miniszter által Ó Felsége legmagasabb jóváhagyásával léptethető életbe.

Mérey Lajos előadó javasolja, hogy a 15-ik szakaszban „mezőgazdasági” helyett „földmivélési” kamara elnevezés tétessék, az „Ó Felsége legmagasabb jóváhagyásával” feltétel kihagyassék és a „léptethető” szó helyett „léptetendő” szó vétessék fel.

Ó Felsége jóváhagyási jogának törlését kéri itt is, mint már előzőleg a 4. és 10. §-oknál, az előadón kívül az Abaujtonavm., Biharvm., Csikvm., Csongrádvvm., Esztergomvm., Hontvm., Jásznagykunszónokvm., Sopronvm., Szatmárvvm., Szilágyvm., Udvarhelyvm. és Zemplénvm. Gazdasági Egyesületek. Közülük a Sopronmegyei G. E.

a választási rend megváltoztatásának jogát az országos kamara meghallgatásának kötelezettségével a földmivélési miniszterre kívánja ruháztatni.

III. FEJEZET.

A kamarai illetékről.

16. §. A mezőgazdasági kamarák kiadásait, amennyiben azok másnemű bevételek, különösen államsegély által nem fedeztetnének, az egyes birtokosokra a fillérek mellőzésével kikerekített kataszteri tiszta jövedelem arányában osztják szét.

Az így kivett kamarai illeték a kataszteri tiszta jövedelem egy százalékát meg nem haladhatja s csak rendkívüli esetekben, a földmivélési miniszter hozzájárulásával emelhető még legfeljebb fél százalékkal.

Bérlők, okleveles gazdatiszték, erdőtiszték és állatorvosok, a mező- vagy erdőgazdasági tanúgy szolgálataiban álló egyének, gazdasági egyesületek, gazdakörök, mező-, illetve erdőgazdákól alakult szövetkezetek vagy társulatok állandóan alkalmazott tisztviselői, mező- és erdőgazdasági irányú szaklapok szerkesztői, állandó kamarai illetékképp az általuk fizetett jövedelmi és személyes kereseti országos adó egy százalékát fizetik.

A kamarai illeték behajtása az országos adóval egyidőben és ugyanazon állami közegek által történik, mely közegek a behajtott illetékeket a kamaráknak közvetlenül szolgáltatják be.

A kamarai illetékek kivétele elleni fel-szólalások felett a kamara végérvényesen dönt.

Amennyiben oly berendezések vagy intézkedések költségeiről van szó, amelyek kiváló nagy mértékben vagy kiváló kis mértékben egyes választókerületek javát szolgálják, a mezőgazdasági kamara közgyűlése az érdekeltekerületek nagyobb vagy kisebb mértékben való megterhelhetését rendelheti el.

Ilyenmü határozatok az esetleges ellenvéleményekkel együtt a földmivélési miniszterhez jóváhagyás czéljából felterjesztendők.

Mérey Lajos előadó a „földmivélési kamara” megnevezés használatán kívül e szakaszt változtatlanul ajánlja elfogadásra.

A kamarai illetékekről szóló 16-ik szakasz intézkedéseit a gazdasági egyesületek túlnyomó többsége általános helyesléssel fogadta. Az Esztergomvármegyei G. E. pontosabban kívánna megállapítani a törvényben, hogy ki tartozik kamarai illetéket fizetni és ki mentes alóla.

A Pozsonymegyei G. E. világosan kimondatni óhajtja e szakaszban, hogy a kamarának adandó évenkénti államsegély összege legalább ugyanannyi legyen, amennyit a gazdák illetékben fizetnek, javasolja továbbá, iktattassék törvénybe az is, hogy a kamarák személyi és irodai kiadásai a földmivélési tárczát terheljék.

A szakasz 2-ik bekezdéséhez módosításokat javasolnak a Borsodmegyei Egyesület, mely a kamarai illeték maximumát az állami földadó 1-1¹/₂%-ában kívánja megállapítani s ezen illetéket bizonyos szerény minimum mentesítésével progresszive óhajtja kivetni; a kamarai járulékot a földmivélési tárcza javára véli behajtantónak s azt kívánja, hogy azok meg-

felelő tanács gondosk kamarai földadó hold bi Az Ar szolnok tiszta jö 1/2%-kal szakasz vármegye tiszta jö mig a S mumát a jövedelem indokola jobban i 4%-ára tékkel e meg kivá marosvár lást tartj amelyekb birtokaik feljebb 1/2 ben megt

E szak a Somog letben áll mezőgazd galmazott gazda”. Egyesület jogosult tett nem- kívánják Hont-, So sági Egye 4-ik beke sítani, hog módjára v bekezdés tékkivétel forummá érdekelte pótlólag je kek közige tevő rend telét.

A 6-ik következő „Amennyi dekek köl képpen a egy bizom tőleg ezek ugy a ka illető megb vagy kisebb Jásznagyku bekezdést t

Az Orszá

17. §.

a mezőga tülete, vé által hoz marák ál tárgyalja érdeklő ü vetett esz vaslatokat ter elé, a hatósági bizandó mezőgazd gondozási ködése §-ában a

VILLAMOS ERŐÁTVITEL, VILÁGITÁS, CSILLÁROK.

Tervez és épít 1876 óta.

DECKERT és HOMOLKA

Tervez és épít 1876 óta.

Több mint ezer berendezés üzemben.

ELEKTROTECHNIKAI GYAR

BUDAPEST.

954b

Kérjen referencziajegyzéket.

felelő kiosztásáról az országos földmivélségi tanács javaslatára a földmivélségi miniszter gondoskodik. Az Esztergom megyei G. E. a kamarai illeték maximumát az egyenes állami földadó 1%-ában kívánja megállapítani, 3 kat. hold birtok-minimumnak illetékmentesítésével. Az Aradmegyei, Pestmegyei, Jásznagykunszolnokmegyei Gazd. Egyesületek a kataszteri tiszta jövedelem 1%-át tevő illetéknek további 1/2%-kal való emelhetését töröltetni kívánják a szakasz 2-ik bekezdéséből. Szatmár- és Zemplénvármegyék az illeték maximumát a kataszteri tiszta jövedelem 1/2%-ára kívánják korlátozni, míg a Sopronvármegyei G. E. az illeték maximumát a földadó és nem a kataszteri tiszta jövedelem után kívánja megszüntetni, azzal az indoklással, hogy földadójának nagyságát kiki jobban ismeri. Az illeték maximumát a földadó 4%-ára óhajtja tenni, ami még 1%-os pótilletékkel emelhető, de viszont a minimumot is meg kívánja szabni a földadó 2%-ában. A Máramarosvármegyei Gazdasági Egyesület azt a pótlást tartja kívánatosnak, hogy ama községek, amelyeknek pótladója 20%-ot meghalad, erdő-birtokaik kataszteri tiszta jövedelme után legfeljebb 1/2%-kal legyenek kamarai illeték fejében megterhelhetők.

E szakasz 3-ik bekezdésébe betoldani kívánja a Somogyvármegyei G. E.: „a választókerületben állandó lakással bíró minden tényleges mezőgazdasági alkalmazásban levő, vagy nyugalmazott, kamarai illetéket fizető okleveles gazda”. A Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesülete javaslatának megfelelően a czimjogosult és gyakorlati gazdatiszti vizsgát tett nem-okleveles gazdatisztek is felvételt kívánják: Arad-, Bács-, Békés-, Fejér-, Győr-, Hont-, Sopron- és Torontálvármegyék Gazdasági Egyesületei. A Komárommegyei G. E. a 4-ik bekezdést oly értelemben kívánja módosítani, hogy a kamarai illeték megegyező pótladóra vetessék ki és szedessék be. Az 5-ik bekezdéssel szemben a Hontmegyei G. E. illetékfizetése elleni felszólalásokra nézve döntő fórummá az országos kamarát kívánja tenni az érdekeltektől kamarai helyett. A Pestmegyei G. E. pótlólag javasolja még a behajthatatlan illetékek közigazgatási uton való törölését lehetővé tevő rendelkezésnek a szakaszba való felvételét.

A 6-ik bekezdést a Sopronmegyei G. E. a következő szövegezéssel ajánlja elfogadásra: „Amennyiben oly berendezések vagy intézkedések költségeiről van szó, amelyek kiváltképpen a kamarai kerület egy megyéjé, vagy egy bizonyos választókerületét érdeklik, illetőleg ezek javát különös mértékben szolgálják, úgy a kamarai közgyűlés elhatározhatja az illető megyék, vagy választókerületek nagyobb, vagy kisebb mértékben való megterhelését”. A Jásznagykunszolnokmegyei G. E. a 6-ik és 7-ik bekezdést teljesen törölni kívánja.

Második czim.

Az Országos mezőgazdasági kamaráról általában.

17. §. Az országos mezőgazdasági kamara a mezőgazdasági kamarák központi szakterülete, véleményezőleg nyilatkozik a kormány által hozzáutalt vagy a mezőgazdasági kamarák által előterjesztett szakkérdésekben, tárgyalja a mezőgazdasági kamarák közös érdekű ügyeit, megvitatta a tagok által felvetett eszméket s önálló indítványokat és javaslatokat terjeszt a földmivélségi miniszter elé, amennyiben pedig törvényes rendelet hatósági jogkörrel ruházza fel, eljár a reá bízandó ügyekben, a szükséghez képest a mezőgazdaság érdekeit szolgáló intézményeket gondozásba vesz vagy ilyeneket alkot s működése általában kiterjed e törvény 2-ik §-ában a mezőgazdasági kamarákra vonat-

kozólag megállapított ama feladatokra is, amelyek megoldása csak országos keretben lehetséges.

Az országos mezőgazdasági kamara pecsétjében a közép magyar czimert használja a következő körirattal: „Országos Mezőgazdasági Kamara”.

Mérey Lajos előadó a 17-ik szakaszt változtatlanul ajánlja elfogadásra am: módosítással, hogy „mezőgazdasági kamara” helyett mindenütt „földmivélségi kamara” használtassék.

Az országos mezőgazdasági kamaráról intézkedő 17-ik szakasz a gazdasági egyesületek körében általában igen kedvező fogadtatásban részesült s az egyesületek nagy többsége kívánatosnak mondotta ki országos kamara szervezését. Így országos kamara létesítését kívánják: az Abauj-Tornavármegyei G. E., az Aradm. G. E. (azonban nem felettes hatóságként, hanem mint a vidéki kamarák szövetségét), Barsvm. G. E., Csanádm. G. E., Erdélyi G. E., Jásznagykunszolnokvm. G. E., Hontmegyei G. E. (de pontosan törvényben körülírt hatáskörrel), Nógrádm. G. E. (az OMGE. kebelében szervezve), Pestm. G. E. (nem felelőviteli fórum gyanánt), Sárosvárm. G. E., Sopronm. G. E., Szilágyvm. G. E., Szatmárm. G. E., Szolnokdobokam. G. E., Temesm., Tolnam., Torontálm., Zemplénmegyei és Zólyommegyei Gazdasági Egyesületek. Ellenben nem kívánják országos kamarát a Biharm., Csikm., Csongrádm., Fejérm., és Komáromvm. Gazdasági Egyesületek, melyek közül az utóbbi az OMGE-t kívánja központnak, a többiek álláspontját pedig a Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesületnek az általa a Tervezetből töröltetni kívánt 17—20. szakaszok pótlására szánt következő szövegezése világítja meg legjobban: „A mezőgazdasági kamarák a m. kir. kormánynal s a földmivélségi miniszterrel közvetlenül érintkeznek, utóbbival a miniszteriumban e czélra rendszeresített külön ügyosztály útján. A földmivélségi miniszternek fennmarad ama joga, hogy ha a kamarai rendszer gyakorlati megvalósulása után azt az ügymenet könnyítése, az ellenőrzés és felügyelet hatékonyabbá tétele követelné, belátása szerint minisztertanácsi határozat alapján szervezhesse az országos központi kamarát oly módon, hogy annak fenntartási költségei kétharmadrészben az államot, egyharmadrészben a kamarákat terheljék.”

A Borsodvm. G. E. országos kamara helyett állandó országos földmivélségi tanácsot kíván alakítani a kamarai és gazdasági egyesületi elnökökből, úgy hogy abban valamennyi gazdasági egyesület képviselve legyen. A Szatmármvm. G. E. a Tervezetben átmenetinek kontemplált „kinevezett országos kamarát”, mint sérelmeset és feleslegeset, teljesen eljuttatandónak tartja.

IV. FEJEZET.

Az országos mezőgazdasági kamara alakítása, szervezete és felügyelete.

18. §. Az országos mezőgazdasági kamara tagjait első ízben az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, ugys mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége meghallgatásával a földmivélségi miniszter nevezi ki.

A kinevezett tagok száma 80. Az országos mezőgazdasági kamara első alakulása a földmivélségi miniszter összehívására történik.

A földmivélségi miniszter által kinevezett tagokból megalakult országos mezőgazdasági kamara feladata a mezőgazdasági kamarák számának, szervezetének, működési területének, a vármegyei gazdasági egyesületekhez való viszonyuk megállapításánál és a mezőgazdasági kamarák szervezésénél közreműködni és illetve ez irányban a földmivélségi miniszternek tanácsot s a mezőgazdasági kamaráknak irányítással szolgálni.

A mezőgazdasági kamarai tagok első választásánál felmerülő panaszok felett végérvényesen az országos mezőgazdasági kamara dönt s ugyan ő igazolja a mezőgazdasági kamarák alakuló ülése által az országos mezőgazdasági kamarába tagul választott megbízó leveleit is.

A mezőgazdasági kamarák megalakulásának megtörténtével s a kerületi kamarák által választott országos mezőgazdasági kamarai tagok megbízatásának igazolásával a kinevezett tagokból alakult országos mezőgazdasági kamara működése megszűnik s annak elnöke a mezőgazdasági kamarák által választott kiküldöttéket új alakuló gyűlésre hívja egybe.

A későbbi alakulásoknál is a kamara elnöke működik közre, aki a kamarai tanácsal addig marad hivatalában, míg az új kamara meg nem alakul s illetve elnököt és kamarai tanácsot nem választ.

Mérey Lajos előadó a „földmivélségi kamara” kifejezés következetes alkalmazásán kívül javasolja a 18-ik §-hoz, hogy e szakasz harmadik bekezdésében a „közreműködni” szó helyett „javaslatokat tenni” kifejezés használtassék.

E szakasz 3-ik bekezdésének kapcsán csaknem valamennyi nyilatkozó gazdasági egyesület kívánatosnak jelzi a mezőgazdasági kamaráknak országsszerte egyszerre való életbeléptetését. Az Esztergom megyei G. E. a kerületi kamarai autonómia markánsabb körülírását tartaná kívánatosnak. Jásznagykunszolnokvm. G. E. a szakasz 2-ik bekezdését azzal kívánja kiegészíteni, hogy a földmivélségi miniszter vagy helyettese elnököl a kamara megalakulásáig annak általa összehívott ülésein.

A Magyarországi Kisbirtokos Szövetség az országos kamara olyatén szervezetét kívánja kimondatni, hogy minden vármegyei gazdasági egyesület közgyűlése két-két gazdát terjeszzen fel kinevezésre a földmivélségi miniszternek, akik közül az egyik okvetlenül 200 holdon alul gazdálkodó, magyarul irni-olvasni tudó kisgazda legyen.

Az Aradmegyei G. E. az országos mezőgazdasági kamarát első ízben az OMGE., úgy is mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége elnökeiből és alelnökeiből, valamennyi megyei gazdasági egyesület elnökeiből vagy igazgató-elnökeiből, továbbá a földmivélségi miniszter által kinevezendő oly egyénekből kívánja megalakíttatni, akik a mező- vagy közgazdaság terén kifejtett tevékenységükkel erre érdemeket szereztek; ez utóbbiaknak száma azonban az előbbi tagoknak legfeljebb csak egyharmada lehet. Az Aradmegyei G. E. terve szerint ez az országos kamara „önmagát szervezné” és saját kebeléből választaná elnökségét. Ugyancsak az Aradmegyei G. E. e szakasz 3-ik bekezdésének módosításul azt javasolja, hogy a kerületi kamarák területük gazdasági egyesületeivel együtt állapítsák meg egymáshoz való viszonyukat.

19. §. Az országos mezőgazdasági kamara évenként legalább egyszer teljes ülést tart, az ügyek állandó vitelére pedig az elnök mellé legfeljebb 30 tagból álló tanácsot választ.

Rendkívüli teljes ülést az elnök bármikor összehívhat, a földmivélségi miniszter, vagy 20 tag kívánságára pedig köteles összehívni.

Jelen törvény 6., 7., 8., 9., 10., 14. §§-ai és 5. §. a 2., 3. pontok kivételével az országos mezőgazdasági kamarára nézve is alkalmazást nyernek.

Az országos mezőgazdasági kamara működéséről évenként a kerületi mezőgazdasági

kamarák évi jelentéseinek kivonatával együtt jelentést tesz közzé.

Az országos mezőgazdasági kamara költéseit fele részben az állam, fele részben a mezőgazdasági kamarák viselik.

Mérey Lajos előadó a „földmivelési kamara” kifejezésnek használatán kívül javasolja a 19-ik §. első bekezdésének módosítását, hogy az országos földmivelési kamara évenkénti rendes közgyűléseinek száma legalább kettőben állapítsák meg.

E szakasz, mely csak kiegészíti az országos kamaráról szóló előző szakaszokat, mindazon egyesületek részéről örömmel üdvözöltetett, amelyek az országos kamara szervezése mellett foglalnak állást. Csúpan a Jásznagykunszolgatvármegyei G. E. kívánja azt — azon egyesületeken kívül, amelyek az országos kamarát egyáltalában elvetvén e szakaszt töröltetni javasolják — némileg módosítani oly értelemben, hogy az elnök mellé választandó tanács legnagyobb taglétszáma 40 legyen s abban a kerületi kamarák legalább egy-egy taggal képviselve legyenek. Az utolsó bekezdéshez Jásznagykunszolgatvármegye oly értelmű módosítást javasol, hogy az országos mezőgazdasági kamara fenntartására a kerületi kamarák a kamarai illetékekből befolyó jövedelmük 5%-át szolgálatkassá be évenként az országos kamarának.

Az Erdélyi G. E. a vidéki kamarák e hozzájárulásának maximumát illetékbevitelük 10 százalékában állapítja meg azzal, hogy az esetleges többiadást az állam viselje, a Sopron vármegyei G. E. csak az illetékbevitelük 5%-a, a Tolnavármegyei G. E. meg éppen csak 2%-át hajlandó átengedni az országos kamara céljaira.

II. FEJEZET.

Az országos mezőgazdasági kamarai tagok jogviszonya.

20. §. Az országos mezőgazdasági kamara áll:

1. beltagokból és
2. kültagokból.

Beltagok:

a) a mezőgazdasági kamarák elnökei és azok közgyűlése által választott három-három tag;

b) az országos mezőgazdasági kamara által kijelölt gazdatestületek és szövetkezetek elnökei és azok közgyűlése által választott három-három tag;

kültagok:

az országos mezőgazdasági kamara közgyűlése által a kiválóbb gazdasági szakférjak sorából választott legfeljebb 20 egyén, akik tanácskozási joggal bírnak.

Ugy a bel- mint a kültagok megbízatásának tartama három év.

Mérey Lajos előadó a 20-ik szakaszt a „földmivelési kamara” jelzés alkalmazásán kívül változatlanul ajánlja elfogadásra.

A 20-ik szakaszhoz csak a Jásznagykunszolgatvármegyei és a Sopronvármegyei Gazdasági Egyesületek terjesztették be módosító javaslatot. Mindkettő e szakasz b) pontjára vonatkozik.

A Jásznagykunszolgatvármegyei Egyesület ki óhajtja mondani, hogy az országos mezőgazdasági kamara beltagjai sorának második csoportját az O. G. E., úgy is mint a GEOSz. elnöke s az OMGE. közgyűlése által választott három tag képezi, míg a Sopronvármegyei G. E. az országos mezőgazdasági kamara által kijelölt országos és vidéki gazdatestületek és szövetkezetek elnökeit, azok közgyűlése által választott egy-egy tagját és a gazdasági egyesületek egy-egy kiküldöttjét kívánja az országos kamara beltagjai közé sorozni.

A kültagokra nézve a Tervezetben foglalt

rendelkezőkkel szemben nem merül fel ellenvetés.

21. §. Ezen törvény végrehajtásával a földmivelésügyi m. kir. miniszter bizatik meg.

Mérey Lajos előadó e szakaszt módosítás nélkül ajánlja elfogadásra s arra a társegyesületek sem tettek semmiféle megjegyzést.

Általában meg kell még állapítanunk, hogy a Rubinek-Bernát féle törvényjavaslat kellő figyelemmel volt mindama kívánásokra, melyek a társegyesületek kebeléből a mezőgazdasági érdekképviseletnek mult évi tárgyalása alkalmával felmerültek s különösen nagy érdemű tudjuk be a Tervezetnek azt, hogy a vitás kérdések lehető kiküszöbölésével a kamarák szervezését, a gazdasági egyesületekhez való jogviszonyuknak szabályozását s egyáltalában az érdekképviseleti szervezet felépítését a gazdasági egyesületekre bizza. Tehát igen helyesen azoknak a tényezőknek biztosítja az új szervezetnek nemcsak megalkotását, hanem vezetését és irányítását is, amely tényezők gazdatársadalmi mozgalmunknak ma is élén állanak.

Igyekezünk a társegyesületek részéről felmerült javaslatokat lehetőleg kimerítően ismertetni, hogy a tárgyalások alkalmával módot nyújtsunk azoknak figyelembevételére, felhasználására s befejezésül szabadon csak ama reménységünknek kifejezést adunk, hogy ebből a most élénk taruló felette változatos, kaleidoszkopszerű tarkaságból végre-valahára diadalmasan fog kiemelkedni ama szervezőnek befejezett, végleges képe, amelynek körvonalait mestertől vonásokkal rajzolta a magyar gazdatársadalom elé a bírálata alá bocsájtott törvénytervezet két nagyérdemű, illusztris szerzője. Korszakos esemény lesz az hazai mezőgazdaságunk történetében, amikor a vázlatból kész műalakul ki s a régóta forrongó, érlelődő eszme valóra válik: igyekezzünk e nagy, messze jövőre szóló akotáshoz a magunk csekély erejével, de egész lelkesedésünkkel, kiől amint telik, hozzájárulni, nem feledve soha, hogy szerény eszközökkel, kicsiből is lehet nagyot alkotni erős akarattal, — egyesült erővel!

Az eperjesi gyümölcs- és baromfi-kiállítás.

A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület Eperjesen igen jól sikerült baromfi-, gyümölcs-, méhészeti- és kertészeti kiállítást rendezett, melyet f. hó 3-án nyitott meg a miniszter képviseletében Mezőssy államtitkár nagyszámu érdeklődő előtt. Jelen voltak az Országos Magyar Gazdasági Egyesület képviseletében Bujanovics Sándor alelnök és Buday Barna titkár, a Magyar Gazdaszövetség nevében Meskó Pál titkár; a társegyesületek részéről képviselve voltak Abauj, Zemplén, Szabolcs és Ung vármegyék gazdasági egyesületei elnökeik és titkárai által. Ott voltak továbbá Sáros és a szomszédos megyék notabilitásai közül: Semsey Boldizsár és Szalay László főispánok, Puky Endre dr. és Tahy József alispánok, Desseoffy Emil gróf, Molnár Béla, Szmecsnányi László, Latkovszky Lajos, Siposs Gyula, Beke Imre, Nagy Barna, Koós Béla, ifj. Deil Jenő, Uhlarik Mátyás, Zaborovszky Béla, Szinnyei-Merse Félix, Magyar József és még számosan.

A gyümölcs-, méhészeti- és kertészeti-kiállítás a vármegyeháza helyiségeiben volt elrendezve, ahol Piller Kálmán a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke fogadta Mezőssy államtitkár, kifejtette az államtitkár előtt a kiállítás célját, mely a hanyatló gazdának azzal akar segítségére lenni, hogy közvetítvén a keresetet a kiállításon bemutatott mezőgazdasági termékek meglehetősen fejletlen értékesítési viszonyain javítson és lehetőleg a vármegyei kivitelnek is lendületet adjon. Mezőssy Béla államtitkár méltányolva az egye-

sület törekvéseit, készséges ígéretet tett arra, hogy minisztere a sárosvármegyei gazdákat az értékesítési konjunkturák kihasználásában, így a külföldi piacok felkeresésében is hathatósan támogatni fogja.

Megtekintvén a gyümölcskiállítást örömmel konstataálta, hogy a vármegye gyümölcsstermesztése nagy arányban fejlődik s azon az uton van, hogy a vármegyében fontos közgazdasági tényezővé váljék. Különösen megragadta figyelmét a virágkiállítási résznel a kassai m. kir. javítóintézet kertészeti kiállítása, továbbá Gürtler Károly miskolci kertésze és a Kassa-Oderbergi vasut kertésze. A gyümölcskiállításnak legsikerültebb kollektíváját Szinnyei Merse Félix, állította ki. Továbbá Piller Kálmán, Csatóry Ágoston dr., Péchy Zsigmond, Lónyai Gábor grófné, Ágoston Károly, Hadik Barkóczy Endre gróf és a Piller-pekléni urberek adtak be sikerült gyűjteményeket.

A méhészeti részben Zsebráczky Géza palocsai róm. kath. lelkész nagy gondal elrendezett méhészeti kiállítása tünt fel. Továbbá Oberle Frigyes margonyai gazdatiszt által kezelt burgonyatenyésztő-telep kiállítása, mely 118 teljesen új fajta burgonyából áll.

A külön helyiségben elrendezett baromfi-kiállítás különösen Répászky Gyula és a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület gyűjteményes kiállítása nyerte meg a tetszést.

Általában véve meglegezővel konstataáljuk, hogy a kiállításnak megfelelő realitást igyekeztek biztosítani, mert csupán olyan czikkeket állítottak ki, amelyekből a termelő kereskedelmi célokra is képes produkálni. A fajok szélessége helyett, ami a gyümölcskiállításokat jellemzeni szokta, kevesebb, de olyan fajtájú gyümölcsöket mutattak be, amelyek a vármegye termelési viszonyainak és a kereslet igényeinek legjobban megfelelnek. Nem nagy terjedelmű volt a baromfi-kiállítás, melyet leginkább az orpington és langszán tyukfajok uraltak, de a bemutatott egyedek mind czéltudatos kitenyészési produktumok voltak és a jól megválasztott gyűjtemények kétségtelenül elérték azt a kitűzött czélt, mely a gyakorlat szempontjából a legfontosabb, hogy a köztenyésztésre irányító befolyást gyakoroljanak.

A kiállítás szakszerű egybeállításáért Piller Kálmán elnökön kívül Lukovics Aladár egyesületi titkár illeti az elismerés, aki szép sikerrel fáradozott azon, hogy az adott viszonyok között ezt a kiállítást a mintaszerűség színvonalára emelje.

Október 3-án délelben társas lakomára gyűlt össze a kiállítás közönsége s ennek a lakomának Mezőssy Béla államtitkár éppoly érdekes, mint mélytartalmu beszédje adott jelentőséget. Mezőssy államtitkár ugyanis dr. Csatóry függetlenségi párti elnök üdvözlő szavaira a következő beszéddel válaszolt:

Öszintén köszönöm igen t. előttem szóló szavait s azt az elismerést, melyben miniszteremet és engem a magyar föld iránt érzett szeretetével részesített. T. Uram! Nekem ez a mai nap, egész őszintén szólók, nagy lelki gyönyörűséget szerzett. Nagy lelki gyönyörűséget szerzett azért, mert láttam, hogy a felvidéki vármegyék mennyire előrehaladtak, miről a kiállítás is tanúságot tesz. Nekem ez utóbbi hónapokban az ország több vidékén volt alkalmam megjelenni és örömmel konstataálom azt, hogy rosszakaratu szétszórt mese a külföldön az, hogy itt oly nehezek, türehetlenek a gazdasági viszonyok, hogy itt lehetetlen megélni, hogy innen ki kell vándorolni; ez mondom közönséges rágalom. (Zajos helyeslés.) Sőt ha egészen elfogulatlanul nézzük gazdasági viszonyainkat, azt kell konstataálnunk, hogy az u. n. kisemberek a gazdasági fejlődésnek hatalmas tüneteit mutatják fel. Okos földmivelési ügyi politikára nézve nem közönyös, hogy kinek a kezében van ez a magyar föld. Az én nézetem szerint minden magyar ember ek, de különösen a közép-

oszt
kezé
gam
azt,
jeszt
rem,
akár
hatju
érde
zeti
a kö
tekez
hiket
sodor
szeri
még
nincs
de ne
átvált
alaku
változ
lódik
nagy
több
olyan
den a
kat is
is tar
sítük
az a
ban a
is. B
mond
„in as
ban a
mindé
zünk
emlék
darab
ból. P
egyed
ki a m
kötelez
köteles
igyeke
tartani
is, ak
bizva
olyan t
megerő
leszek,
hatom.
pohara
A besz
gazdaköz
köszöntő
első sor
résztvevő
elnökre,
jeire, Ta
megyek
reskedele
sikerére,
vendéglát
állítás els
és táncz

Előf

A „Köz
felkérjük
fizetési díj
veskedjen
munkák k
legyen. Az
díjuk fejé
ják és a
meg az O
évenként
Az Ors
évi tagdíj

osztálynak arra kell törekednie, hogy földjét kezében megtartsa. És én nem kívánok magamra nézve semmi egyéb jutalmat, mint azt, hogy czélját érje a legközelebb előterjesztendő javaslat, melylyel egy miniszterem, mint én, a magyar középosztály sorsán akarunk segíteni. (Éljenzés.) Hiszen itt látjuk, milyen hatalmas állami és nemzeti érdek fűződik ahhoz, hogy: a magyar nemzeti eszme éljen és érvényesüljön. Nem azokat a középosztálybeli tagokat értem, kiket költekezésük sodort a válságba, hanem azokat, kiket a viszonyok és gazdasági nehézségek sodortak ilyen helyzetbe. Az én nézetem szerint a magyar nemesi osztályt ott, ahol még van, meg kell erősíteni és ott, ahol nincs, meg kell teremteni. Nehéz feladat ez, de nem lehetetlen. A földbirtok felosztása átváltoztatta a modern államokat és azok alakulatát. Minálunk is bekövetkezett az átváltozás, de nagyon eloldal lag. Szétmorzsolódik a nagybirtok kisbirtokká, pedig ha nagy államérek fűződik ahhoz, hogy minél több kisgazda alany teremtsék, úgy éppen olyan nagy nemzeti érdek az is, hogy minden alkalommal teremtsünk középirtokosokat is, de ne csak teremtsünk, hanem meg is tartssuk, hivatásában támogassuk és erősítsük, mert csak így számíthatunk arra, hogy az a középosztály, mely vezető volt a múltban a magyar közéletben, az lesz a jövőben is. Bármit lehet a magyar középosztályra mondani, de azt nem tagadhatja senki, hogy „in asperis et in prosperis”, a jó és balsorsban a magyar alkotmányos szabadságnak mindig pártfogója, védője volt. Hiszen nézünk körül: itt minden családi kuria egy-egy emlék a dicső magyar történelemből, egy-egy darab a magyar nemzet vértől áztatott földjéből. Példát tudok felhozni és mutatni, hogy egyes családok minő dicső működést fejtettek ki a magyar haza életében. Ez a múlt, mely kötelező volt az ősökre, utódaira is kiható, kötelességüké téve, hogy munkas szeretettel igyekezzenek ezt a földet, ezt a hazát megtartani. És kötelező ez a múlt mi ránk nézve is, akikre az állam vezetése ezidő-zerint bízva van. Reméljük, sikerül életre hívunk olyan törvényalkotást, mely ezen társadalom megerősödését vonja maga után. Boldog leszek, ha ebben a legkisebbet is szolgálhatom. A magyar felvidéki gazdákra üritem poharamat!

A beszédet a jelenvolt több száz főből álló gazdaközönség nagy lelkesedéssel fogadta. Felköszöntőket mondottak még Filler Kalmán legelső sorban is a királyra, majd a kiállításon résztvevő községre, Bujanovics Gyula Piller elnökre, Ohlányi báró a központok kiküldöttjeire, Taly József alispán a szomszédos vármegyék községeire, Bujanovics Sándor a kereskedelem és iparral való együttműködés sikerére, Buday Barna és Meskó Pál pedig a vendéglátó gazdasági egyesület vezetőire. A kiállítás első napját este jól sikerült hangverseny és táncmulatság zárta be.

Előfizetési felhívás.

A „Köztelek” jelen évfolyama végefelé járván, felkérjük t. előfizetőinket, hogy folyó évi előfizetési díjait határelektől mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy az év végén felhalmozódó munkák között a lap küldésében fennakadás ne legyen. Az egyesület t. tagjai lapunkat tagsági díjuk fejében minden külön fizetés nélkül kapják és a lappal együtt teljesen díjtalanul kapják meg az Országos Magyar Gazdasági Egyesület évenként megjelenő évkönyvét.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület évi tagdíja 24 korona, beiratási díj 10 korona.

Előfizetési árak:

Egész évre	24 kor.
Fél évre	12 „
Negyed évre	6 „

A tagdíjak az OMGE. pénztárhoz, IX. ker., Köztelek-utca 8. szám, előfizetési pénzek a „Köztelek” kiadóhivatalához (Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. Köztelek) küldendők.

Az OMGE. közgyűlésére, valamint a GEOSz. nagygyűlésére felutazó tagjaink részére egy a MÁV., mint a kassa-oderbergi vasut vonalaira érvényes kedvezményes menettérítijegy váltására jogosító igazolványt állítottunk ki, ha a felutazni szándékozók igazolvány iránti igényüket legkésőbb folyó hó 10-ig az OMGE., ugyis mint a GEOSz. központjának titkári hivatalához bejelentik és bejelentésükhöz személyenként 30 fillert postabélyegekből mellékelnek. Amennyiben a szükséges lépéseket megtették, hogy a Déli vasut vonalaira is hasonló kedvezmény adassék és valószínű, hogy e kedvezményt meg is kapjuk, kívánatos, hogy azok, kik a Déli vasut vonalait kívánják igénybe venni, fenti bejelentéseiket ugyancsak f. hó 10-ig megtegyék.

Igazgató.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

Az OMGE. közleményei	Oldal
Felhívás a Károlyi emléklakomán való részvételre	2139
A mezőgazdasági kamaráról szóló törvényjavaslat-tervezet és a gazdasági egyesítések	2140
Az eperjesi gyümölcs- és baromfiállitás	2148
Előfizetési felhívás	2149
Vegyések	2149
Lapunk mai számához. — Desseswffy Aurél gróf elnök lemondása és magyar gazdatársadalom. — A Károlyi emlékszóbor. — Eljegyzés. — Uj bortörvényünk. — Sertésvész ellenes szer. — Gazdasági dátumok	2149
Kereskedelem, tözsde	2150
Szerkesztői üzenetek	2151

Lapunk mai számához csatoltan küldjük szét tagjainknak az Országos Magyar Gazdasági Egyesület 1907—1908. évi évkönyvét, mely az egyesület ez évi működéséről, az október 20-án megtartandó közgyűlés elé terjesztendő évi jelentést tartalmazza. Az évkönyvet az OMGE. tagjai ingyen kapják.

Desseswffy Aurél gróf elnök lemondása és a magyar gazdatársadalom. Mint lapunk hasábjain már többször megemlékeztünk róla, az OMGE. szeretetisztelet elnökének lemondása általános sajnálkozást és megdöbbenést keltett szeles e hazában, a magyar gazdaközönség minden rétegében és egyre-másra váltja ki gazdatársadalmunk hivatott képviselőitől a rokonszenvnek és ragaszkodásnak valóban impozáns megnyilatkozásait. Legutóbb az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület intézett szeptember hó 16-án tartott igazgatóválasztmányi gyűléséből Desseswffy Aurél grófnak megleghanga feliratot, amelyben hálával emlékezik meg Desseswffy grófnak az OMGE. elnöki székében két évtizednél hosszabb idő óta kifejtett önzetlen, pártatlan és eredményekben gazdag működéséről s az iránta érzett feltétlen bizalomra, nagyrabecsülésre és őszinte ragaszkodásra hivatkozva kéri őt, hogy lemondását visszavonni s a magyar gazdak egyhangú közvéleményének engedve, azt az elnöki széket, melynek betöltésére nálánál méltóbb férfit az országban keresve sem találhatni, újból elfoglalni sziveskedjék. Hasonló értelmű üdvözlő tavrátot küldött folyó hó 4-iki közgyűléséből a Barsvármegyei Gazdasági Egyesület is a GEOSz. elnökéhez, de ezenkívül az ország mindea részéből, magánosoktól és testületektől egyre érkeznek egyesületünkhöz a bizalomnak oly lelkeshangú megnyilatkozásai, hogy ezek alapján tán nem hiu ama reményeségünk, hogy nagyrabecsült elnökünket sajnálatos elhárításának megmáltására sikerülni fog rábírni.

A Károlyi emlékszóbor ünnepélyes leleplezése f. hó 21-ikén (szerdán) d. e. 11 órakor történik a m. kir. mezőgazdasági muzeum (Városliget) belső udvarában. A leleplezési ünnepély sorrendje: *Hymnus*, éneklí a Budapesti Polgári Dalkör férfikara. *Desseswffy Aurél* gróf szoborbizottsági elnök ünnepi beszéde. *Darányi Ignác* dr. m. kir. földmiv. miniszter válasza és a szóbor átvétele. *Ünnepi óda*, írta *Bárd Miklós*, szavalja *Máté-Tóth Jenő*, az Országos Széchenyi Szövetség tagja. Küldöttégek koszorúinak elhelyezése. *Szózat*, éneklí a Budapesti Polgári Dalkör férfikara. Délután 1 órakor Károlyi emléklakoma Gambrinus nagyvendéglő éttermeiben (Erzsébet-körút 27.) és a Károlyi emlékszóbor felavatása.

Ejegyzés. *Renner Róbert* dr. a Magyar Földhitelezési jogügyi osztályának tisztviselője, néhai *Renner Gusztáv* kir. tanácsos és jószágigazgató fia, eljegyezte *Schön Mariann*et, néhai *Schön István* mérnök és háztulajdonos és neje szül. *Reichel Irma* leányát Budapesten.

Uj bortörvényünk. Illetékes helyről vesszük a következő közleményt: A „Köztelek” f. évi szeptember 30-iki számában „Uj bortörvényünk” czim alatt megjelent cikkben annak írja egyebek közt azt is mondja, hogy „Nagy bajunk volt az is, hogy az állandó borvizsgáló szakértő-bizottságok sem dolgoztak a termelés érdekében” s a czikkirő oly értelmű fejtegetésekbe bocsátkozik, mint hogy ha a budapesti állandó borvizsgáló-bizottság feladatát nem, vagy nem megfelelően töltötte volna be. Ennek ellenben megállapítatik, hogy az állandó borvizsgáló szakértő bizottságok, a budapesti bizottság is, nem dolgoztak sem egyik, sem másik érdekében, mint ahogy érdeken dolgozniok egyáltalán nem is volt szabad. Hanem mint a bortörvény végrehajtásának rendszerébe illesztett organum kötelességükhöz és esküjükhöz hiven tárgyilagosan mellektekintetek és elfogultság nélkül vizsgálták azokat a borokat és mondták róluk a bortörvény alapján és értelmében szakvéleményt, amely borok az illetékes hatóságok által a kihágási eljárás során hozzájuk beküldettek. E bizottságok s a budapesti bizottság és elnöke, működése ellen is nem merült fel soha észrevétel abban a tekintetben, hogy bárminő osztályérdek által vezéreltetve nem egész tárgyilagossággal, elfogulatlanul és lelkiismeretesen alkottak meg és nyilvánították volna véleményüket.

Sertésvész ellenes szer. Az OMGE. felhívást intézett az ország sertést nagyban tenyésztő gazdához, kérve őket, hogy a „Sarinnal” az évekket ezeltől oly feltűnést keltett sertésvészellenes gyógyszerrel végezzenek beható kísérleteket. E kísérletek alapján óhajtják megállapítani véglegesen az arra hivatott szakemberek, vajjon a gyógyszernek meg van-e a maga gyakorlati értéke? A szükséges gyógszert ingyen adják a kísérletező gazdáknak. A kísérletezés módjait földmiv. min. állapította meg. Közlebbi felvilágosítást az OMGE. titkári hivatala ad.

Országos állatvásár Nagyobb jelentőségű országos állatvásár a lapunk 75. és 77. számában közöltekén kivü. *Kulán* okt. 11. és 12-én tartatik. Legnagyobb felhajtás remélhető szarvasmarhából (1200—1400) sertésből (500) lóből (400). Tavalyi felhajtás és eladás m. és t. szarvasmarhából 1352—377, lóból 3642—163, juhból 1120—85, sertésből 435—135.

Gazdasági dátumok. Október 1—7. Országos sörárpa- és konlókiállítás Budapestén s Köztelek székház nagytermében. Bővebbet „Köztelek” 60. számában.

Október 8—9. Selejtezett szolgálati loárverés Budapestén az Aréna-ut 51. sz. alatti szekerész-laktanya udvarán.

Október 10—12. Országos baromfiállitás, tenyészállatvásár és szőlő- és borkiállítás Temesváron.

Október 11—12. Baromfiállitás és tenyész-baromfivásár Lugoson.

Október 21. Károlyi Sándor gróf szobrának leleplezése Budapesten.

Október 25—27. Országos baromfiállitás és tenyészállatvásár Sopronban.

November 9—10. Országos tenyészbaromfivásár Aradon.

Allatdíjazások Temes megyében: október 18. T.-Kubinon, október 25. Gáltánján.

Allami facsemeték adományozására vonatkozó folyamodványok f. évi december 15-ig terjesztendők be az illetékes kir. erdőfelügyelőségekhez.

Bács-Bodrog megyében: szarvasmarhadíjazás október 4. Kunbaján, november 8. Tíelen, szarvasmarha- és lódíjazás október 25. Adán, november 15. Verbászon.

Október 12-én. 26 drb szimmenthali tenyész-bika eladása Bábólnán.

Október 13—15. Mezőgazdasági kiállítás Dicsőszentmártonon.

November 1. A kisbéri tejmunkásképző tanfolyam megnyitása. Szarvasmarha-tenyészallatdíjazások Pozsony megyében; okt. 3-án Szentgyörgyön, okt. 10-én Morva-Szt-Jánoson.

Őszi lóversenyek Budapesten szept. 24-től október 13-ig.

Allatdíjazások Máramaros megyében: okt. 7-én Királymezőn, okt. 20-án Visken, okt. 27-én Felső-Visón.

Parcellázások jutányos és gyors keresztülvitele. A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete” üzletmüködési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e célra szóló kölcsönök adására is. Az intézet rendelkezése kizár minden nyereszkesedést, miért is maga parcellázási czélokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e célra megbízottját a helyszínerre kiküldi, aki az összes teendőket ellátásáról a helyi kiválmaknak megfelelően gondoskodik. Parcellázási czélokra az intézet előnyös feltételi kölcsönöket engedélyez, melyekre vonatkozólag az igazgatóság (Budapest, V., Géza-utca 2. szám) kívánatra minden felvilágosítást megad. Az intézet működésének előnyei: 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereszkeszedését nem igényelvén, a vevők ugyanazon az áron kapják a földet, ahogy az eladó eladja. 3. A vevők s az eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Az eladó egyszerre egy összegben megkapja a vételárat. 5. Egyetemleges felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegeztetnek. Az intézet által engedélyezett kölcsönök főbb előnyei:

1. A járadék utólag fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától kezdve adatkak. 3. Az egyik módozatú kölcsön teljes készpénzzel fizetetik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges, csupán az olcsó közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

NYILTTÉR.)*

Mezőgazdasági szeszgyárak
figyelmébe!
A most meginduló főzési idény alkalmából ajánljuk legkiválóbb minőségű, tiszta szeszgyárakat.
anyaélesztőket.
Ára különként postacsomagokban K 2.— bérmentve minden postafiókára szállítva.
Krausz szesz- és élesztőgyára, Budapest. 972

A kiváló bőr- és lithiasmos gyógyforrás
SALVATOR
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnek és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.
Termézetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható Arányvízkereskedésben vagy a Szinye-Lipóci Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Endellirakpart 8.

PLÁNTÁLOGÉP
már Magyarországon szabadalmazott, rendkívül gyakorlati értékkel bíró találmány további szabadalmaztatására és értékesítésére társat keresek. A gép mindennemű növények dugványozására és plántálására alkalmas. Önműködően, 25—30 ember munkáját végzi. Olcsón előállítható tömegzikket fog képezni. Szíveségből minden irányban felvilágosítást nyújt **dr. Halász Aladár szabadalmi irodája Budapest, VII., Erzsébet-körút 26.** 990

*) E rovat alatt közlötték nem vállal a szerkesztőség felelősséget.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonatözsde.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának tudósítása a „Köztelek” részére.)

A tartós szárazság aggodalomkeltő immár s a vetési munkálatokat teljesen megakasztja. Sokan a száraz földbe vetnek, más része a gazdáknak vár, mert félti a termést. Ily körülmények között csapadék igen kívánatos volna.

Ami az üzleti viszonyokat illeti, a külföldi piacokról érkező jelentések szerint főleg Németországban következett be nagyobb mérvű áremelkedés.

Nálunk az irányzat tartott és emelkedő, az októberi aránylag csekély felmondások nagyobb hatást nem igen idéztek elő. Jobb buzát a malmok szívesen vásárolnak, amennyiben a lisztelhelyezési viszonyok állandóan jók. A vásárlásban Ausztria, Cseh- és Morvaország vesz részt főleg.

Rozsban a kínálat kisebbedett és meglepetést keltett, hogy az októberi szállítási hónapban semmit sem mondtak fel. Ehhez képest emelkedtek az árfolyamok. Tengeriben ismét emelkedtek az árak.

Az új tengeritermés eredményéről jó hírek érkeznek a minőséget illetőleg, míg a mennyiségre vonatkozólag panaszok hallhatók. A magas árak folytán a fo-gasztás tartózkodóbb.

Zab iránt nem igen nyilvánvaló érdeklődés s a forgalom vontatott. Az utóbbi napok politikai hírei folytán némi áremelkedés következett be.

Árpában annyira amennyire javult a helyzet, az egy hónapig tartó stagnációt ismét némi érdeklődés váltotta fel, minek folytán különösen a gyengébb minőségek valamivel jobb keresletnek örvendenek.

Az egyes gabonaneműekről azok áráiról, s az árakban végbement változásokról napi jelentésünkben számolunk be.

Napijelentés a gabonatözsderől.

1908. október 6.

Részben a politikai helyzet, valamint a már nyugtalanító száraz időjárás miatt a gabonapiac élénkítő és az árakban emelkedővé vált. Buza a múlt heti zárlat óta ugy készáruban, mint határidőre 20—30 fillérrel drágább lett. Forgalom 20,000 q. volt.

Rozs hasonlóképpen keresett volt és 20 filléres emelkedésben részesült. Pestmegyei származékok 19:30 K. Bihar megyei és yiri áru 18:90 K. mellett talált vevőkre.

Árpa szállítható, jobb minőségűekben már hiányzik a választék. etetőáru kapcsolatban a tengeri árakkal szinte drágult és 15:60 K.-ig fizették Budapest paritásában.

Nemzetközi gabonapiacz 1908. október 3-tól 1908. október 7-ig.

Kelet	Effektív árak										Határidő	Határidős árak					
	Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Odessza		Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	Chicago	
Buza	6	23.70	20.68 ¹	25.50	25.10	26.55	22.—	19.90	18.24	19.34	20.68	Okt.	23.48	20.07 ²	—	22.48 ^{1a}	18.24
	2	23.60	20.68 ¹	25.20	25.10	26.55	22.04	20.14	18.42	19.34	20.68	Nov.	23.88 ³	19.72 ^{2a}	24.16 ³	22.24	18.90 ³
												Okt.	23.20	20.29 ²	24.14	22.48 ^{1a}	18.56 ³
Rozs	6	19.10	—	20.20	21.—	21.37	16.88	—	—	—	16.90	Okt.	19.20	—	—	16.88 ^{1a}	—
	2	19.—	—	19.80	21.—	21.37	16.88	—	—	—	16.90	Nov.	19.90 ³	—	20.96	16.88	—
												Okt.	18.94	—	20.62	16.88 ^{1a}	—
Zab	6	16.80	—	17.70	16.70	20.65	—	—	—	—	—	Okt.	16.08	—	—	—	—
	2	16.80	—	17.70	16.70	20.65	—	—	—	—	—	Nov.	16.92 ³	—	—	—	—
												Okt.	15.98	—	19.58	—	—
Tengeri	6	17.15	—	18.23	19.70	20.94	—	15.08	15.80	—	—	Okt.	14.90 ⁴	15.40	—	—	18.16
	2	17.—	16.29	18.—	19.70	20.94	—	15.36	13.62	13.03	—	Nov.	—	15.01	—	—	—
												Okt.	14.84 ⁴	15.34	18.78	—	13.16 ³
Árpa	6	15.90	—	20.60	20.70	25.37	—	—	—	—	—						
	2	15.90	—	20.60	20.70	25.37	—	—	—	—	—						

Jegyzet: 1) Red winter II.
2) nov.—feb. 3) decz. 2a) márcz.
4) ápr. 4) május.

A MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG

ingyon közreműködik fogyasztási és értékesítő szövetkezetek, valamint földbérlo társaságok létesítésénél és tanácsot ad általában minden szövetkezeti kérdésben. Falusi gazdaszövetéseket vagy gazdaszövetéseket alakít. Abból a célból, hogy a földmivészeknek a földvásárlásnál utbaigazítással szolgálhasson, nyilvántartja a földveteli és eladási szándékokat. Aki tehát földet venni vagy eladni szándékozik, az

jelentse be ezen szándékát a Magyar Gazdaszövetségnek, Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 40., melynek tagja lehet minden magyar honpolgár és a köz javáért dolgozó minden testület, ha magát évi 12 kor. fizetésére kötelezi. Ezen tagság fejében jár a havonta megjelenő „Magyar Gazdák Szemléje” vagy a „Szövetkezés” című hetenkint kétszer megjelenő folyóirat. Évdíjas tagok évi 2 koronával is be lehetnek, melyért számos hasznos tájékoztató könyvet, füzetet kapnak.

79
Ten
K-ig
Zab
kedés
Elad
Buz
mm.
100 m
100 m
400 m
100 m
felső,
50 f.
24 K.
24 K.
24 K.
24 K.
22 K.
mm. 7
Felső
200 m
Fehé
Báns
Pestv
k. 24
78 k.
mm. 77
100 m
Erdő
Szere
T. Be
Rozs
kpl. 30
kpl. 30
200 m
200 m
Árpa
Zab
mm. 10
Tenge
17 K. 4
Budap
utca. 1
igazgató
Felhoz
széna. 3
alomszal
tengerisz
zabos
A forr
Árak
760—93
szalma
tengerisz
zabosbűk
600—700
A szes
dott és
nyeresze
Eikelt
nagyban
Élesztő
61.50 K.
Denatur
kötésre.
Mezőga
szesz ab
2.50 K. k
Exkont
Budape
Bécsi
szeszért.

Tengeri a szörvényosan előforduló tételekben 1740 K-ig könnyen értékesíthető ab Budapest.

Eladatott: Buzs. Tiszavideki: 500 mm 81 k. 24 K. 70 f., 500 mm. 86-5 k. 24 K. 70 f., 700 mm. 80 k. 24 K. 50 f., 100 mm. 80 k. 24 K. 35 f., 200 mm. 80 k. 24 K. 35 f., 100 mm. 80 k. 24 K. 20 f., 250 mm. 80 k. 24 K. 15 f., 400 mm. 8 k. 24 K. 15 f., 1200 mm. 80 k. 24 K. 25 f., felső, 500 mm. 10 k. 24 K. 15 f., 100 mm. 80 k. 24 K. 50 f., 200 mm. 79-5 k. 24 K. 20 f., 100 mm. 78-5 k. 24 K. 20 f., 100 mm. 79 k. 24 K. 20 f., 100 mm. 78-5 k. 24 K. 20 f., 100 mm. 79 k. 24 K. 30 f., 100 mm. 79 k. 24 K. 30 f., 200 mm. 79 k. 24 K. 25 f., 100 mm. 78-5 k. 24 K. 25 f., 200 mm. 78-5 k. 24 K. 15 f., 100 mm. 78 k. 22 K. 60 f. üszkös, 100 mm. 78 k. 23 K. 80 f., 100 mm. 73 k. 20 K. — f. üszkös.

Felsőmagyarországi: 1480 mm. 79 k. 24 K. — f., 250 mm. 78 k. 23 K. 40 f. Fehérmezei: 1500 mm. 76 k. 23 K. 60 f. Bányási: 1170 mm. 78 k. 23 K. 90 f. üszkös. Pestvidéki: 400 mm. 79-5 k. 24 K. 20 f., 700 mm. 79-5 k. 24 K. 20 f., 500 mm. 79 k. 24 K. — f., 100 mm. 78 k. 23 K. 20 f., 200 mm. 78 k. 23 K. 80 f., 100 mm. 77-5 k. 23 K. 50 f., 100 mm. 74 k. 23 K. 50 f., 100 mm. 76 k. 23 K. 50 f., 100 mm. 78 k. 23 K. 80 f. Erdélyi: 800 mm. 78 k. 23 K. 80 f. Szerémségi: 1760 mm. 71-5 k. 22 K. 80 f. T-Becsei: 2500 mm. 79-8 k. 24 K. 55 f. nov. száll. Buzs: 500 mm. 19 K. 20 f. kpf., 100 mm. 19 K. 20 f. kpf., 200 mm. 19 K. 15 f. kpf., 100 mm. 19 K. 15 f. kpf., 700 mm. 19 K. 20 f. kpf., 100 mm. 19 K. 15 f. kpf., 200 mm. 19 K. — f. kpf., 100 mm. 19 K. 10 f. kpf., 200 mm. 19 K. 10 f. kpf., 200 mm. 19 K. 10 f. kpf., 200 mm. 19 K. 10 f. kpf. Árpa: 100 mm. 15 K. 60 f., 100 mm. 15 K. 70 f. kpf. Zab: 100 mm. 16 K. 60 f., 100 mm. 16 K. 60 f., 100 mm. 16 K. 80 f., 100 mm. 16 K. 16 f. Tengeri: 100 mm. 17 K. 30 f. ab közraktár, 300 mm. 17 K. 40 f. közraktár.

Határidőárak.

(Déli zárlat.)

Table with 2 columns: Határidőárak (Déli zárlat.) and prices for various months like Buzs októberre, 1909. áprilisra, Rozs októberre, 1909. áprilisra, Zab októberre, 1909. áprilisra, Tengeri 1909. májusra.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca. 1908. október hó 6-án. A szekerfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott közlegekből 130 szekér réti széna, 35 szekér muhar, 20 szekér zsupszalma, 4 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 10 szekér egyéb takarmány (lőhere, luczerna, — zabosbukkony, köles stb.), 300 zsák szecska. A forgalom igen élénk. Árak állérekben q-ként a következők: réti széna 760-980, muhar 840-960, zsupszalma 660-700, alomszalma 620-660, takarmányszalma —, — kéve tengeriszár —, egyéb takarmány 600-700, zabosbukkony 940-980, lőhere —, zöld luczerna —, köles —, sárju 800-820, szalmaszecska 600-700. Összes kocsiszám 202. Összes súly 2.400 kg.

Szeszület.

A szeszüzletben a hét elején szállár irányzat uralkodott és élénk vételkedv mellett több tétel kontingens nyersszesz és finomított szesz kelt el szállár áron. Ekellett helybeli szeszfinomítóktól finomított szesz adózva nagyban 181-181-50 K, adózatlanul 62-62-50 K. Élesztőszesz adózva 180-180-50 K, adózatlanul 61-61-50 K. nagyban és 1 K. drágábban kicsinyben. Denaturált szesz hordóval együtt 51-52 K. kelt kőtésre. Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz ab termelő államás 54-55 K. jegyzésen alul 2-2-50 K. kelt el új termelési időnyben szállítva. Exkontingens szesz szállár. Budapestben a kontingens nyersszesz ára 59-60 K. Bécsi jegyzés — K. kontingens nyersszeszről.

Budapesti jegyzés

Table with 2 columns: Budapesti jegyzés and prices for Kontingens nyersszesz, Finomított szesz adózva, Élesztőszesz adózva, Nyersszesz adózva, Denaturált szesz.

Liszt, őrlemény és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete erőtakarmány-osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Liszt. A gabonapiacson uralkodott szállártság a liszt-árakban csak némileg vált érezhetővé. Vevők még mindig tartózkodók vásárlásukban. A malmok egyes liszt-fajok árát 40-50 fillérrel emelték. Rendelkezések elég kedvezően érkeztek. Heti lisztforgalom 100,522 q. volt.

Table with 2 columns: Liszt and prices for various types of flour like 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

Table with 2 columns: Rozsliktárak and prices for O, GR, I, WR, II, IVB, III.

Korpa. A befolyt héten a tavaszi korpa ára meglehetősen szállár volt, míg az őszi korpa ára változatlan maradt. Heti korpaforgalom 20,235 q. volt.

A jobb abraktakarmánycikk árát a következők voltak Budapestben azokkal, teljes vagonrakományok vételénél 100 kg-ként.

Table with 2 columns: Abraktakarmányok and prices for various types of bran like Finom korpa, Rozs korpa, Árpakorpa, Malomkonoly, Budapesti gyári repeszegőcska, Derby mellesze ab Halván v. Pozsony, Szárított mosásér zsák nélkül, Malátaszira, Szárított répaszelet, Szárított 48-50% cukorkart. hordó nélkül ab cukorgyár.

Élelmiszerek nagybani árai a központi vásárosarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1908. október 6-án.

A piac teljesen változatlan árak mellett csendes mederben mozgott s így különös jelentésünk nincsen.

Mai árak:

Husanyagok: vidéki marhabús hátulja 120-140 K., elője — 96-112 K., vidéai borjú bőrbőn, hosszan mérve, súlylevonás nélkül 112-128 K., helybeli borjúhús 140-150 K., sertéshús szalonnával 124-136 K., lehozott sertés 112-116 K., szalonna friss 128-124 K., szalonna olvadt 116-120 K., szalonna füstölt 136-144 K., olvasztani való 128-128 K., háj 130-132 K., sertészsír 144-148 K. kg-ként. Füstölt hús (vidéki) kg-ja 180-2 — K., hasai sonka 140-220 K., szalámi magyar 320-340 K., szalámi nyári 120-140 K., bárány párja — K.-ig. Vad: 5x 180-2 — K., szarvas 070-090 K., vaddisznó 080-1 — K. kg-ként egészben, nyul nagy 3-320 K., nyul szűd 180-240 K., fogoly 08-1 — K., fácán 3-340 K., erdei szalonna 0-0 — K., dánvagd 08-1 — K. kg-ként. Fehérvesmadár kötege 0-0 — K. Barmok: 60 csontos, való erdei 160-220 K., szarvas 2-3 K., 125 K. szarvas 2-3 K., szarvas 260-320 K., kacsa hizott 5-8 — K., lud hizott 10-16 — K., tyúk 0-0 — K., pulyka 520 7 — K., 60 sovány liba — K. páronként. Vagott szeszen fűzött baromfi, hizott lud 132-150 K., hizott rucza 132-144 K., hizott pulyka 0-0 — K., levestyúk 140-160 K., pulyka sovány 0-0 — K. kg-ként. Poulard 180-260 K., gyöngytyúk — K. darabonként. Tejtermékek: teavaj (centrifugált) I. 180-2 — K., II. 140-160 K., főzvaj (kőpült) 140-150 K., tehén-túró 18-20 fill. kg-ként. Valódi erdélyi juhtúrót és munkástúrót igen jutányosan szállíthatunk. Zöldségek: burgonya (vagonárú) sárga 640-720 K., róza 5-8 — K., fehér 440-460 K., kivi 12-14 — K., turgarépa 10db 8-12 K., patrezealyam 8-12 K., vöröshagyma máskö 15 — 5 — K., vöröshagyma közörséges hazai 13 — 14 — K., fokhagyma 30-36 K., káposzta 3-6 K., 100 fej. Burgonya, új 0-0 — K. Kálarabé 0-0 — K., 100 db, spargna solo 0-0 — K., kőzép 0-0 — K., levegőrepa 0-0 — K. kg-ként. Zöldbab, hüvelyes 32-34 — K., kifojtott 0-0 — K., zöldborsó, hüvelyes 0-0 — K., kifojtott 0-0 — K., para díszes 8-10 K., 100 kg-ként. Uhorok szalátnak való 4-10 — K., ezetke 0-0 — K., savanyítási 060-120 K., 100 db-ként. Paraj 0-0 — K. kg-ja. Gyümölcsök: Szőlő madelana 14-40 fillér, érett chasselas — fillér kg-ként. Alma: elsőrendű árú (aranyarman, ranett, Jonathan, Tökökbalint, butai stb.) 018-024, másodikrendű — 12-18, harmadrendű apró árú — K., kőrt elsőrendű 018-070 K., másodikrendű 14-18 K. q-ként. Dió I. 36-40, II. 30-33 K. 100 kg-ként. Görög dinnye — K., kantalup — K.,

turkesztan — K. 100 kg-ként. Vörös szilva — K., ringló — K. 100 kg-ként.

Vegyesárak: Bor és szesz italokat minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Méz 7-9 fill. kg-ként. (A szövetkezet — mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesület vezérképviselője — minden mézértékesítési ügyben is ad felvilágosítást.) Gyümölcsök: 0-0 — fillér kg-ként. Gomba friss 0-0 — K., szappan — fill., lenese (erdélyi) 40-72 K., bab apró 28-38 K., nagyszemű 28-40 K., lenese — fill. 100 kg-ként. Tojás: bácskai 86-88 K., erdélyi apróbb árú 84-83 K. seregi lédárkolt (1440 db).

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertéshizáló telephelyének jelentése a „Köztelek” részére.

(Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élét 40% levonással vevő javára értendő.)

Table with 2 columns: Ár and prices for Óreg nehéz, Óreg közép, Fialat nehéz, közép, Fialat könnyű.

Árak elősúlyban kilogrammonként 4% engedmény irányzat: csendes irányzatú.

Szerkesztői üzenetek.

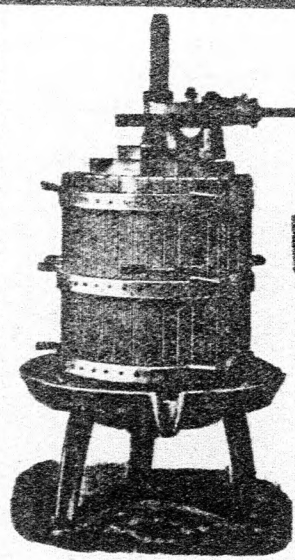
O. I. Szombathely. A közölt feltételek mellett a vaját bátran eladhatják, feltéve, hogy nem 1/2 és 1/2 kg-os csomagolás kívántatik, hanem legalább is 5 kg-os darabokban szállíthatnak. A bécsi piacra, amely a mi forgalmunkat szabályozza, meglehetősen sok a vaj, úgy, hogy ott, az országban helyenként nagyon is érezhető takarmányhiányt éppenséggel nem trónk. E. A. Uraságának mind a körülmények között joga van 6 óra felemondani és azt megokolni sem köteles. Ha urasága kívánatára hagyja el felemondás előtt szolgálatát, úgy teljes fizetésének a megfelelő időre eső részét követelheti. A körülmények bővebb ismerete nélkül a végkövetelést meg nem állapíthatjuk, de a „Gazdasági Lapja” legközelebbi (okt. 15-én megjelenő) számban érdeklődésesen fogjuk tárgyalni a kérdést. H. S. Debreczen. A fölös mennyiségű szalmát, ha a tulajdonos nem akarja Ontól piaci áron átvenni, jogal értékesítheti bárhol. H. S. Károlybad. Az új cselédtörvény 40. §-a szerint az éves cselédszerződést 2 hónappal a szolgálati idő letelte előtt kell felemondani. H. K. Pta-Cserna. A zöld csirok csak addig mérges, míg nagyon fiatal, de később már nem. A szalmamentes, de még úde csirok épp úgy zsombolyaszható, mint a csalamadé s ez a takarmány bátran etethető a marhával. Cs. I.

Lópokrócz-előnyarájant! Legkisebb szükségletnél is gyári áron!

Hogy sikerrel küzdhessünk a külföldi verseny ellen, közvetlen a fogyasztókkal óhajtunk összeköttetésbe lépni. Áraink még kisebb véteknél nem létezett alacsonyága és áraink elsőrendű kiváló jósága, reménytelen engedi, hogy a hazafias gazdaközönseget állandó vevőinknek nyerjük meg. Hogy ezt elérhessük, barmey postavagy vasutállomásra már két darab próbamegrendelést is bermenve szállítunk. 1. sz. legjobb minőségű, 175 cm. hosszú, 155 cm. széles, ára — 4 frt 50 krajczár. 2. sz. legjobb minőségű, 170 cm. hosszú, 135 cm. széles, ára — 3 frt 50 krajczár. 3. sz. jó minőségű, 165 cm. hosszú, 130 cm. széles, ára — 3 frt — krajczár. Kihívósen erős sörháztakarók 220 cm. hosszú, 175 cm. széles darabonként — 5 forint darabonként, minden kívánt szárnyalathan. Rendeléseket annak gondos eszközlése végett az őszi szükségletre már most kérjük — ha utóbbi szállításra is — eszközölni.

Kiváló tisztelettel 553 „Sohr” Magyar Lópokrócz Szétküldési Telep, Somogyiszil 92. szám. Táviratczim: Pokrócztelep Somogyiszil.

Borsajtólók, szőlőzúzók és gyümölcsdarálók utánys árak és kedvező fizetési feltételek mellett a legnagyobb választékban kaphatók:

UMRATH és TSA

mezőgazd. gépgyároseknál

Budapest, V., Váci-körút 60.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldeték.

Borsajtóinkat

a szakemberek által legjobbnak elismert eredeti francia Mabilé rendszerben gyártjuk, melynek előnye, hogy a sajtolásnál a legcsekélyebb erőteljesre van szükség és emellett kettős működésük folytán (az emeltyű-rudnak úgy előrenyomása, mint visszahúzásánál működnek) többet és jobban sajtolnak, mint bármely más szerkezeti borpresek.

Szőlőzúzókat bogyózó készülékkel v. anélkül szállítunk

A megrendeléseket kérjük idejekorán eszközölni.

Betanított

igásökrök, tehenek, üszők, tenyészbikák

állandóan kaphatók gróf **TELEKI ARVÉD** fehér magyar gulyájából, drassói uradalomban, posta, vasút, távirda: **KONCZA.**

903

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Budapest, IX. ker., Üllői-út 25. (Köztelek.)

1224/1908. szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A m. kir. földművelésügyi miniszter ur rendeletére a Bodrog folyó Ladamóc község körüli szakaszán 1908., 1909. években végrehajtandó vízszabályozási munkálatokhoz szükséges **9500 m³ I. oszt. terméskő szállítására** nézve, a sátoraljaujhelyi m. kir. folyammérnöki hivatalnál folyó évi október hó 20-án d. e. 10 órakor nyilvános zártajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az ajánlati feltételeknek megfelelően kiállítandó és felszerelendő ajánlatok a kitűzött napon d. e. 9 és 1/2 óráig a szállítandó kő mintájával együtt ugyanott nyújtandók be.

Az ajánlati feltételek, a kötetendő szerződés mintája és az annak kiegészítő részét képezendő általános és részletes feltételek a sátoraljaujhelyi m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlati minta is megszerezhető.

Sátoraljaujhely, 1908 október hó 1.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

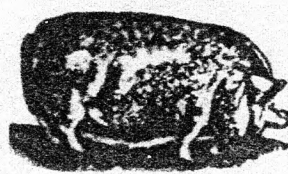
998

Eladó 700 köblös föld

(1200 □-örelével) Szatmár megye Csaholcz községben, urilakkal, gazdasági épületekkel, 40 kat. hold dohányengedéllyel, gőzmalommal, esetleg anélkül. A birtokon 250.000 korona törlesztéses kölcsön van. Vételi ajánlatok **dr. Kelemen Samu** ügyvédhez, Szatmárra küldendők.

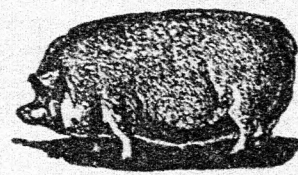
994

Sertéseladások és vételek legjobban és legpontosabban eszközölni tudunk sovány ugy hizott állapotba

URL REZSŐ

sertésbizományosnál. Budapest, VIII., Népszínház-u. 22. (Polgári sertésde bérpalota.) Telefon: 97-05 Interurbán. Felvilágosítással készséggel szolgálunk.

HANYSÁGI TÖZEGIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Meghívó.

A Hanysági Tőzegipar Részvénytársaság Sopronban, a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút tanácstermében (Király-utca 2.) f. é. október hó 23-án délelőtt 11 órakor tartja 1907/8. évi **rendes közgyűlését**, melyre a társaság részvényesei tisztelettel meghívotnak.

Az e közgyűlésen tanácskozás alá veendő tárgyak a következők:

1. Az igazgatóság jelentése a társaság múlt évi üzletéről.
2. Az igazgatóság évi számadásának és a mérlegnek előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése az évi számadásnak és mérlegnek megvizsgálásáról.
4. A számadásra és mérlegre vonatkozó határozathozatal és a felmentésnek az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére való megadása.
5. A felügyelő-bizottság megválasztása.
6. Esetleges indítványok tárgyalása.

Az alapszabályok 21-ik §-a értelmében a szavazásra jogosult részvényesek, akik a közgyűlésen személyesen vagy képviselőjük által résztvenni akarnak, a közgyűlésre kitűzött határnap előtt legalább 8 nappal részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt a társaság pénztárába (Király-utca 2. I. em. 18.) elismervény ellenében letenni sziveskedjenek. A közgyűlés után a részvények az elismervény visszaadása mellett azonnal visszavehetőek.

Az eredeti számadás és évi mérleg a kereskedelmi törvény 243. §-a értelmében a társulat irodahelyiségében a rendes hivatalos órák alatt a részvényesek által bármikor megtekinthetők.

Sopron, 1908. évi augusztus hó 31-én.

995

Az igazgatóság.

995

Ujdonság!

Most jelent meg!

HÁZIALLATAINK OKSZERŰ TAKARMÁNYOZÁSA ÉS A TAKARMÁNYADAGOK KISZÁMITÁSA!

Legújabb elmélet alapján írta **KENESE FERENCZ** főtiszt-tisztartó.

Amint ismeretes Dr. O. Kellner a mőckerni kísérleti állomás érdemes igazgatója a takarmányozásnak új alapot adott és azzal az eddigi elméletet nemcsak egyszerűbbé hanem megbízhatóbbá is tette. E körülmény arra indította a szerzőt, hogy ezen új elméletet és ennek alapján a gyakorlatban bevált takarmányozást ismertesse, a takarmányfélék tápanyagtartalmának kiszámítását pedig azzal igyekezett megkönnyíteni, hogy kulcsformában az összes takarmány-neműek tápanyagtartalmát nemcsak 100 kilogrammra vonatkoztatva, hanem 0-5 kgramtól 10 kgramig is kiszámította, miáltal a takarmánykeverékek összeállítását módfelett megkönnyítette. Ezen munka a gyakorlati gazda igényeihez van szabva, megértéséhez elméleti előismeretek nem kellenek. Rövid és könnyen megérthető módon tárgyalja mindazt, amit a gazdának a gyakorlatban háziállatai okszerű takarmányozásánál és főképp az állatok hizalásánál ismernie kell.

ÁRA FÜZVE 2 KORONA 50 FILLÉR, YÁSZONKÖTÉSBN 3 KORONA.

Megrendelhető a "PÁTRIA" részvénytársaság gazdasági szak-könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek.)

A kisszántói uradalom parcellázása folytán a báró Königswarter-féle kiállításokon többször első díjjal kitüntetett

mangalicza sertésállomány,

mely áll 160 darab 2-3 éves hasas tenyész kocca sertés, 30 darab másfél-éves tenyészkan sertésből, eladó. Ugyanott iskolázott kiváló szép növésű 180-220 cm. magas

Luczfenyők

kaphatók. Ára helyben földtömbbel kiásva 100 darabnál a 1 kor., 1000 darabnál a —90 kor. 2000 darabon felül 10% zárlék árengedmény csomagolás és vasúti állomáshoz szállítással darabonként 20 fillérrel több. 973

Kisszántói uradalom

u. p. Bors, Bihar megye.

MAGYAR GAZDÁK ÉRTÉKESÍTŐ SZÖVETKEZETE
BUDAPEST (Központi vásárcsarnok).
Igazgatóság és központi iroda:
Budapest, IX., Imre-utca 4.
Nagy kőpínesei:
BUDAFOKON.

ÉRTÉKESIT

husféléket, baromfi, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és MINDENMŰ ÉLELMICZIKKÉT. Neműbör-értékesítő osztály. :: Égészítet csomagolások értékesítése.

A MAGYAR ORSZÁGOS MÉHÉSZETI EGYESÜLET
vezérképviselői.

A szövetség az angol kedvelésében részesülhet. Budapesti értekezéssel egyben díjazással együtt felhívjuk.

Hirdetések felvetetnek a kiadóhivatalban
Budapest, IX., Köztelek.

Eladó hidegvérű csikók és yorkshire sertések.

Alulírott gazdaságban 2 drb 1 1/2 éves herélt és 5 drb választott mén muraközi csikó; 2 darab héthónapos yorkshire kan és választott yorkshire malaczkok eladók. Kéttornyulaki gazdaság, Pápa mellett. 5079

PARKALAKÍTÁSHOZ

legolcsóbban ajánlok:

50.000 DARAB

DISZBOKROT

1 1/2-3 méter magasságban,

20.000 DARAB

DISZFENYŐT

1 1/2-3 méter magasságban.

Kívánatra előnyarájlanlattal szolgálunk!!!

FARA Ó BÉLA

és kir. udvari szállító magyar magpergető gyára
ZALAEGRSZEGEN. ::
1000

A gazdasági egyesületek szives figyelmébe!

Folyó évi október hó 21-én lepezik le gróf Károlyi Sándor szobrát, mely alkalomra diszes

koszorukat ajánl a Philantia Virágcsarnok részvénytársaság

Budapest IV., Váci-utca 9. Telefon 450.

Gazdák figyelmébe! Most jelent meg:

A pinczegazdaság melléktermékeinek értékesítése

Írta: SZILÁRD GYULA a gróf Esterházy-féle csákvári főimviesiskola tanára :: ::

Tartalma: Pálinka- és cognacfőzés A törköly és venyige mint takarmány. A borsóprű értékesítése. Borkönyverés törkölyből és borsóprűből. Kék szőlő festőanyagának kivonása. Szőlőmagolaj-nyerés. Csersavoldat készítés szőlőmagból. Ecetkészítés.

1 korona 60 fillér előleges befizetése ellenében barmterve a "PÁTRIA" részvénytársaság gazdasági szak-könyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

ad. 9400. k. 1908.

Bérbeadási hirdetmény.

Kiskunfélegyháza városának tulajdonát képező „Korona” szállodának 1909. év október 1-től 10 évre leendő bérbeadására zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A szabályszerű zárt irasbeli ajánlatok f. évi november hó 1-ig a város polgármesteri hivatalánál adhatók be.

Minden ajánlattevő köteles barmterpénz címén 1000 koronát, vagy ennek megfelelő értékű óvadékképes értékpapírt a város letéti pénztárába letenni és az erről szóló letéti jegyet ajánlatához csatolni.

A b érkezett ajánlatok a f. évi november 5-én tartandó tanácsülésben fogva felbontatni.

Az ajánlatok felett a város képviselő-testülete dönt, fenntartva magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson, e etleg más-kép intézkedhessen.

Tájékoztató közlöm hogy az épület áll:

A földszinten egy nagy borivó, egy nagy kávéházi terem és étteremből, továbbá a bérő részére tág lakásból. Az emeleten 22 vendégszoba és egy diszterem, mely szimuladások és hangversenyek tartására is igen alkalmas.

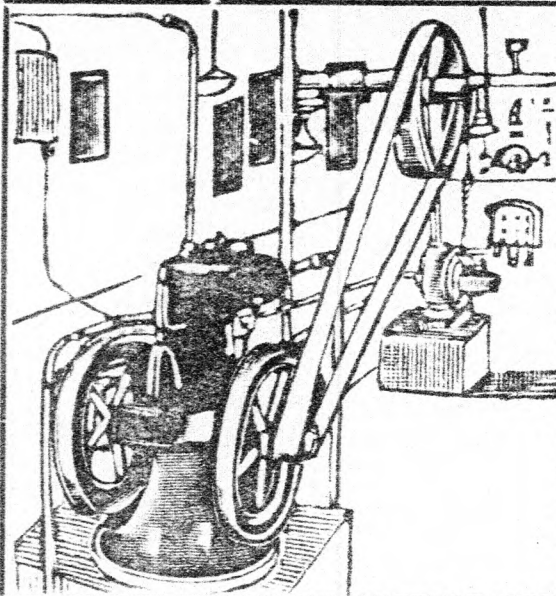
Bérlethez tartoznak az összes melléképületek, u. m. konyha, pince, padlás, istálló stb.

Az ajánlatok a város gazdasági hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kiskunfélegyházán, 1908) évi szeptember hó 27-én.

1002

Dr. Deskó h. alpolgármester.

!! NAGYOBB !! GAZDASÁGOK FIGYELMÉBE!

ONALLO GÉPTELEPEKET letesítünk, melyek a vezérlési és takarmány-készítést elvégzik és amellyel mellesleg a kistely és gazdasági épületek világításához szükséges villanyerőt is előállítják. Kitérdő eredményekről számos előkelő referenciát adhatunk. Utolsó megrendelések: Nagyv. gróf Tisza István ur, Geszt. Mélt. gróf Desseffy Miklós ur, Vencsellő. Mélt. gróf Bethlen Aladar ur, Eled. Ismeretével és költségtérítéssel szolgál!

SIGNER F. és R.

mérnöki és elektro-technikai vállalat
Budapest, V., Kálmán-u. 9.
Telefon 63-01. 867

Értesítés.

A soproni cs. és kir. katonai élelmezési raktár által kézibevásárlás útján termelőktől megvétetni fog és pedig:

folyó évi október hóban 500 q rozs és 750 q zab,

folyó évi november hóban 500 q rozs és 750 q zab.

A közelebbi feltételek a nevezett raktárnál feltárolt hirdetményben foglaltnak.

Felvilágosítások a tárgyban nevezett raktárnál írásban és szóval adatnak.

Sopron, 1908. évi október hóban.

1001

A cs. és kir. katonai élelmezési raktár.

4140/1908. szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A földmiv. ügyi m. kir. miniszter ur folyó évi 37301/X-I. számú magas rendelete folytán alulírott erdőhivatal, a kir. kincstár tulajdonát képező

viskvárhegyi fürdőtelep eladása

végelt folyó évi október hó 22-én délelőtt 10 órakor a a bustyaházai m. kir. erdőhivatal hivatalos helyiségében írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos, nyilvános szóbeli versenytárgyalást hirdet. Írásbeli ajánlatot tevők az árverési feltételeket szintén aláírni tartoznak.

Kikiáltási ár 56228 (ötvenhatezerkettőszázhuszonnyolc) korona.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka.

Az árverési és szerződési feltételek alulírott erdőhivatalnál bármikor megtekinthetők s illetve írásban, díjmentesen megszerezhetők.

Elkésett, valamint utóajánlatok és táviratok figyelembe nem vétetnek.

Bustyaháza, 1908. évi szeptember hó.

M. kir. erdőhivatal

ANÉP BARÁTJA NAPTÁR 1909-İK ÉVFOLYAMA

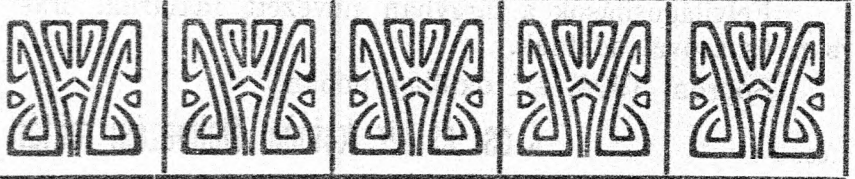
**Bolti ára
50 fillér.**

**TIZENKÉT DARABOT
5 KORONÁERT KÜLDÜNK.**

**Sziveskedjék már
most megrendelni.**

**„PÁTRIA”
részv.-társ. gazda-
sági szakkönyvke-
reskedése. Budapest
IX. ker., Üllői-ut 25.**

sajtó alatt van és nem-
sokára megjelenik a
:: tavalyi évfolyamnál ::
gazdagabb tartalommal.

Az OMGE. mezőgazdasági üzemi osztálya

főfeladataul tűzi ki a belterjesebb és az eddigigélt hasznosabb gazdálkodás előmozdítását a gyakorlati szakmásképzés útján.

Kidolgozza az okosabb gazdasági berendezés alapjait szolgáló üzemi tervet. Elvállja a gazdasági számviteli könyvek berendezését, vezetését és azok lezárását. Elvállja a gazdasági számvitelnek felőlvizsgálatát vagy állandó ellenőrzését. Elvállja a gazdasági számvitelnek a könyvelésről adózási jelentések alapjait. Elvállja a zárlatokat és a pénzügyi beszámolókat elkészít. Tanácsot ad birtokbérbeadásnál, valamint mezőgazdasági pénz- és hitelügyi kérdésekben. Gazdasági ügyekben jogi tanácsot szolgáltat és vitás ügyekben a választott szakbírók által tisztázott elvállja. Birtok és mindennemű mezőgazdasági értékbérléseket végeztet. A bejelentett elvállja és bérbeadó birtokok t. törvényileg nyilvántartja.

Gazdálkodási és egyéb képzett gazd. személyzetet kereseket nyilvántart.

Adóügyekben az OMGE. tagjainak szakvéleményeket ad, az adóknyvek alapján felmívizsgálja az adó helyes kivételét és miután az összeg visszatérítést kifizet. Adóellenőrzések ügyében utasításokkal szolgál. Hasonlóan igénybe vehetik az üzemi osztály útján a működését az Országos Központi Hitelbiztosíték és a Hanyga. fogyasztási és értékesítő szövetezek tagjai is, ha tagságukat igazolják.

Nyilvántartásra bejelentett:

Eladó birtok:

- 443 m. hold** Zalában, vasútállomás a birtokon szeszgyárral, léglévelel, cementárnyakkal, iparigény s mérleggel, m. lakással. Bármikor átvehető. Esetleg bérbeadó. Tulajdonos: 2
- 197 m. hold** pilléscsúszon vonalon, fővárosi 39 km-re. 1/2 közeg között, ortos, gyótyár Nyugati-újfalun, Dunától 10 p. Teljes gazdasági, szerelési állással. 3 h. szőlővel, csütökkel, magtárakkal, 2 nagy pincével, 5 szobás lakás. Vízvezet. zárt verandával. 3
- 200 m. hold** sik fekvésű I. o. számú, fővonal mentén fekvő város határában, megfelelő épületekkel. 5
- 370 m. hold** Sáros m. gyében, melyből 310 hold erdő, az lakással és 3 hold díszkerttel, 200 m. vízvezet. 4
- 100 kat. hold** körülbelül I. o. lakással föld, 15 percnyire a vasútállomástól, 10 nakkal, a Ferencz-sztorától 3 percnyire, uralk. és gyümölcsösökkel. 6
- 550 m. hold** Szatmár megyében, vasútállomástól 2 km-re, kényelmes uralkal. 7
- 1015 kat. hold** Torontálban a Tisza és vasut mentén, köves uttal, egészen avagy csak egy körülbelül 500 holdas része, gazdasági épületekkel. 8
- 600 kat. hold** Ermeléken, vasutól 7 kilométerre, épülő vasut helyben, 40 kat. hold dohányszőlővel, 200 m. vízvezet. és gazdasági épületekkel. 9
- Terület: határban**, a vasutól 2 kilométernyire, 211 m. h. kiterjedésű birtok, szép kertben fekvő 10 szobás lakással, csütökkel, 150 darab marhára való istállóval, nagy kőbánya-góréval, csendő. A birtok teleje a legjobb minőségű föld, az egész **természetesen kímés és jól talaj**, egy a legintenzívebb művelésre, mint teljességére kiválóan alkalmas. A vételi összegnyit a birtokon levő nagyobb összegű, igen olcsó és előnyös förtészés költsége. 10
- 220 m. hold** Budapesttől fővonalon gyorsaságú órá, vasútállomástól mindössen 3 km-re, megfelelő gazdasági épületekkel, vízvezetékkel, csinos kis parkban uralkal. 60 m. h. erdőállományokkal. 12
- 536 hold** Nógrád m.-ben, miből 400 h. szántó, 54 h. rét, 51 h. 1/4 h. szőlő, 20 h. legelő, 90 h. erdő, a többi rész major, udvar és ut. Vasútállomástól 5 km-re. Teljes felszereléssel 400,000 korona. Esetleg bérbe is kivethető. 14
- 324 hold** szőlővel beültetett, egyenes felületű, vasut közelében fekvő homokbirtok, melyből 41 hold már szőlővel beültetett, egészben vagy kisebb részletekben is eladó. 13
- 100 m. hold** Hort megyében, ebből kb. 80 m. hold szántó, 10 hold rét, 80 hold erdő és 100 hold legelő, 5 hold fiatal, nemis gyümölcsös. A birtok egy darabban fekszik, jó és elegendő épülettel felszerelve, tehermentes, saját kezelt alatt áll. Esetleg bérbeadó. 15
- 3428 hold**, 50 hold terményműveléssel Erdélyben, saját kezelt alatt levő birtok, megfelelő számú kiterjedésű épülettel, 10 szobás kastélyal, szeszgyár és finomító. Jó munkáviszonyok. A felszerelés nélkül 500,000 K. Amortizációs teher 200,000 K. Esetleg bérbe adó. 16
- 280 hold** Szilagy megyében, vasútállomástól 7 km. Fele részben szántó, fele részben legelő és kaszáló. Dohánytermelési engedéllyel. Kereskedelmi növények termesztésére és tenyésztésére alkalmas. Kedvező fizetési feltételek. 17
- 200 hold**, vasútállomástól 2 km. Szőlőművelésre különösen alkalmas. 2 holdas parcellákban vagy egyaránt az egész terület eladó. 1
- Emelőes kaszáló** 25 hold földdel a Balaton mellett szép park. Ár 75,000 K. 1
- 513 m. h.** Borsod megyében vasútállomástól 6 1/2, épülő vasutól 3 km-re. Elegendő gazdasági épületekkel és külön bőséggel, melyen az uriak áll. 40 hold dohányszőlővel. Az egész birtok prima buzatermő szántó. Ár m. holdanként 650 korona. 20
- 2400 m. hold** sik fekvésű dunántúli birtok, 1800 h. szántó, 350 legelő, 250 erdő, 40 kaszálóval, 2 jó elhelyezett majorban kelő gazdasági épületek. Urak lakó holdas parkban. Három vasuti vonal mentén. Ár 700,000 kor. Teher 400,000 kor., mely rajt maradhat. 21
- 101 m. hold** Pest megyében, ebből 5 hold termőszőlő, 60 hold szántó, 34 hold kaszáló, 2 hold akáczerdő épületekkel. 24
- 184 hold** Pest megyében vasútállomás mellett, melyből 17 hold prima termőszőlő, 95 hold szántó, 12 hold kaszáló, 53 hold legelő, 6 hold kft nem. apadó 10 uralkal. és kelő gazdasági épületekkel, kedvező fizetési feltételek mellett. 25
- 139 m. hold** Pest megyében vas. állomástól 3/4 órányira, ebből 12 hold fiatal szőlő, 2 hold kaszáló, 12 hold szántó, 95 hold feltérhető legelő tanágyal együtt 48,000 koronáért. 26
- 480 hold** fővárosi 25 km-re, teljes felszereléssel, tenésztettel, modern lakóházzal, kelő gazdasági épületekkel. 26

Birtokvétel:

- 200 m. hold** birtok 30-40 km-nyire a fővárosi. 433
- 400-800 m. holdas** jó minőségű birtok, jó ut mentén, vasutól nem távol, családoknak való tágas és egészséges lakással, ártalmas kerttel. 7
- Kiseb birtok**, szép és tágas lakóházzal, parkkal, vasutól 6 m. távolságra. 2318
- 400-1000 h.** birtok, melynek nagy része vízható ágra. 2318
- 1000 holdig** cserébe fővárosi házeri, egy túlnyomórészt erdőből álló, Hort, Nógrád, Öbör. 567
- 2-300 hold** birtok, jó lakással és gazd. épületekkel, város és vasut közelében. 3950
- 300 holdas** birtok ur lakóházzal, lehetőleg Kecskemét vidékén. 3982
- 10-15000 hold** erdőbirtok az ország északnyugati részén. 9
- 3000 hold** elsősorban talaj birtok, cukorrépa vidéken, vasútállomás közelében, szép kastélyal és parkkal, Bécsből legfeljebb 6 órányira. 5215
- 800-1200 m. hold birtok**, kelő gazdasági épületekkel felszerelve, megfelelő lakóházzal. 456
- 2000 hold** jó talajú birtok, részben erdővel, kastély és parkkal, közel a vasuthoz. 5216
- 200-300 m. hold** főváros vagy vidéki nagyobb városok közel épületekkel, jó lakóházzal, tehermentes vagy olcsó amortizációs költséggel. 128
- 3-400 hold** egytagban legalább 5 szobás lakással, vasutól legfeljebb 1 1/2 órányira jó uton. 12
- Lehet az egész birtok erdő.** 12
- 800-1200 holdig** jó föld és épületekkel, instrukcióval. A lakóház talában vagy város közelében. 79
- 500-1000 m. hold** lehetőleg egy tagban, előnyben részesül sik fekvésű, vasútállomás közelében. 23

Bérbeadó birtok:

- 480 m. hold** Abony megyében 7 km- a vasutól, országút mellett, 7 szobás udvarházzal, kelő gazdasági épületekkel. 5003
- 1150 m. hold** Nógrád megyében jó gazdasági épületekkel, épülő vasut mentén, október 1-től, esetleg január 1-től 6 vagy 12 évre. 15

Birtokbérlet kerestelük:

- 180-200 m. h.**, amely kereskedelmi növények termesztésére alkalmas és teljes teljességű. 2330
- 800-1600 h.** Erdélyben vasuthoz közel, jó uralkal. és gazdasági épületekkel, rét és legelővel. 496
- 2-3000 holdal** tavaszi vagy őszi átvételre, lehetőleg a Dunán túl vagy kedvező feltételekkel másutt is, hol a tehermentes. Urak legalább 6 szobás legyen. 1868
- 1000-1500 m. hold** lehetőleg síkfekvésű, előnyben részesül erdőnélküli birtok és síkfekvésű vasut állomás közelében levő. 6

Ezeket kivül nyilvántartjuk a visszavándorlók telephelyesére alkalmas birtokokat és bérbeadókat a stakításnál közbenjárunk a Magyar Gazdaszövetségnek.

Csakis közvetlenül a tulajdonosoktól fogad el bejelentéseket **AZ OMGE. ÜZEMOSZTÁLYA.**

Felhívás a gazdához. Mindana tisztelt földbirtokos és hasznbérlo uraknak, akiknek oldevelés gondolatára, vagy más gazdasági alkalmazásra szükség van, felkérjük, hogy a náluk úresedésben levő állásokról az OMGE. üzemi osztályt mielőbb értesítsék szíveskedjenek. Ugyanis ama helyeken vagyunk, hogy kiváló minőségű állat kereső gazd tiszteteket és egyéb gazdasági alkalmazottakat ajánlhatunk hozzájuk forduló egyesületi tagjainknak teljesen díjmentesen.

79.

Méltóság...
böl 4 dn 2...
mangalca...
120 korona...
Lejos inté...
n. p. Bic h...

E adó...
3 szál...
Hár, két h...
Hár onkint...
Salme: fehe...
toklat. Fál...
Ar d meyo...

Wels...
lókere...
Nagy...
Vesz és...
2, 3 éves...
C...
és jól b...
L...

Első...

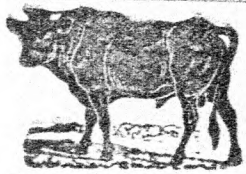
vörstarka...
űszöb...
1-2-3 év...
vább hizla...
való tarka...
szintén has...
teher...
a legutány...
egyesség s...
mennyiség...
lalkozók...
Spitzer...
Kis...
Erdélyi Ke...
Társ...
Fodor...
megbizások...
jároms ök...
sertések, juh...
egyéb teny...
nálai állatok...
és azokat fele...
gyorsan és ju...
rekt forrásbó...
Cizm: Erdélyi...
Társaság Köz...
egyház-utca...
Telef...

Rikórand...
Bonyha...
vörstarka...
ökr- és...
borj...
1-2-3 éves...
vább hizlas...
romba való...
ket, ugyszint...
friss fejős...
a legutány...
egyesség szer...
menyiség szá...
lalkozók...
Neizer Antal,
Tolna m...

Méltóságos Gyaply Pál tükösből 4 db 2 éves áruvali szőke mangalicza...

Eadó 3 db fejéves fajiszta szálkászóru angli fraxterier...

Weisz Lajos lökőrengő és tobizomanyos Nagykanizsa. Vesz és elad 1/2, 1, 2, 3 éves...

Elsőrendű fajjellegű

vöröstarka ökör és üszöborjukat

1-2-3 éves korban, továbbá hizlalásra járomba való tarka ökröket...

Spitzer és Weller Kis-Czell

Erdélyi Kereskedelmi Társaság

Fodor és Társai

mégbiztosokat elfogadnak jármos ökrök, tinók, sertések...

Czím: Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kőújszalai, Széchenyi-egyház-utca 2-ik szám.

Bonyhádi faj vöröstarka

ökör- és üszöborjukat

1-2-3 éves korban, továbbá hizlalásra vagy járomba való tarka ökröket...

Neizer Antal, Dombóvár Tolna megye.

Kopói keresztek észe, megtelepítés árban, Csupó István, Földes Hajdu m. 5045

Igen szép, szilárdított vöröstarka szimmenthal jellegű 1-2-3 éves

növendék - ökök és üszöborjukat

egyazintén legprimabb tejkötni való és

jármosökreit legjutányosabb árakon ajánlanak

Klein Testvérek kereskedők

CZELLDÖRÖKLE. Megrendeléshez egyezség szerint bármikorra is alk.

Bonyhádi friss fejős-tehenek és tenyész-bikák

4743 tehénkereskedő Bpest, Ferencz-körút 40.

Vegyesek

A vetőmagot 1/2%-os kéménj-olajjal pécizoljuk.

FAKULT BÖRKABÁTOK

sötét színre tartóan festetnek 4559 HALTENBERGER BÉLA

ALAPÍTOTT 1810.

Eladás

A gyapju minősítése.

Számos ábrával és egy a magyar és külföldi gyapju-típusok összehasonlító táblával.

Kastely (Bihar megyében) győ nyúron berendezve, két meléképülettel...

Szeszátzámítási táblázat 71%-os erősségű szeszkeverékek alkoholtartalmának hektoliter-fokokban való meghatározására...

Pörkölt szalonna, ligen szárított, oldalankint 30-40 kg. nehez, kapható Ruchbauer Mandornát 130 koronáért...

A juhtenyésztés mult és jelen irányairól. Irta: Dr. Jenő 3-20 K előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Szenát, szalmát bármely állományra szállítja elad Dent ch M. r., Budapest, VIII., Luther-utca 1/B.

A ló és tenyésztése. 600 14 melléklettel 3-ik kiadás. Irta: Koyácsy Béla és Monostori Károly.

Aranyláncokat hőlgyeknek legserényben és legelőben készíti Weher Gusztáv aranylánc- és ékszergyáros Budapest, VII. ker., Holló-utca 7., saját házában.

Általános állattenyésztés. Irta: Formay Béla, Hármasdió-udvar.

Compound HP, hűtőgép 80 légkörnyomású víz- és gőzszállítóval.

A sertésüzemelés, különös tekintettel a sertésüzemelésre. Irta: Bäckér György.

50 db új Sack-rendszerű Jure nálek-féle szalonnám, egyvasu eke körülbelül 70-80 kg. súlyúak.

Tanulmány a berni szarvasmarháról Hazai berni tenyésztésnek ismertése.

Száritott répaszeletet, melassét, chilisalétromot és száritott marhatrágyát ajánl.

MEZŐGAZD SÁGTAN! Irta: Szilárd Gyula.

Gyümölcsfa-eladás. Legjobb, nevellett fajjalna és körtefa, ehető, dus gyökérzetű, 3-4 éves darabja 60 fill.

MOST JELENT MEG! MÉHÉSZET. Irta: SZILÁRD GYULA.

TARTALMA: A méheslád. A rajzok. Méhalkások. A méhes. A méhek gondozása...

Zöldsegtermesztőknek! Ajánljuk a következő szakművek beszerzését:

Az ajánlott művek: Bouché I., A zöldsegtermesztés. A hazai viszonyokhoz alkalmazva. Kardos A., 2 k., Grabner E., Kerti vetemények...

Használt, jól javított terményszákot

csöves tengeri és burgonyatöltésre igen olcsó árban szállít a Fischer-féle

zsák- és ponyvaglyár, Budapest, Nádor-u. 31/33, Tessenek ajánlatot kérni.

Mezőgazdasági kereskedelemtan. Irta: KROLOPP HUGÓ.

Ezen mezőgazdasági akadémia munkájában hiányt pótló mű hivatva van arra, hogy a gyakorlati gazdát...

Bolti ára 10 korona. Megrendelhető a "Patria" r-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám.

Száritott répaszeletet, melassét, chilisalétromot és száritott marhatrágyát ajánl.

MEZŐGAZD SÁGTAN! Irta: Szilárd Gyula.

A könyv tartalma és beosztása röviden a következő: I. RÉSZ. Általános növénytermelés.

Száritott répaszeletet, melassét, chilisalétromot és száritott marhatrágyát ajánl.

A vadon termő gyógynövények, valamint a gazdasági melléktermékek gyógyszerészeti értékesítésének rövid ismertetése.

Irta: PÁTER BÉLA a kolozsvári gazdas. akad. tanára.

Szerző, ezen 59 ábrával ellátott könyvében részletesen ismerteti a hazánkban vadon termő gyógynövényeket...

Bolti ára vászonkötésben 5.- kor. Az ÖMGE tagjai és a "Köztelek" előfizetői számára 4.- korona.

Megrendelhető a "Patria" r-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám.

2000 holdas bérlet, ahol 300 db szarvasmarha, 75 db fejőstehénnel együtt az állomány, évi 23.000 kor. bér mellett igen előnyösen átadó.

ÖSTERREICHER BERNÁT Nagykanizsa.

Préselt búzaszalmát és zabszalmát szállít elsőrendű minőségben és legolcsóbban

Ehrenreich Béla Bajmok (Bácska). 6808

A háziassz nynak! Burgonya elkészítése 40-féles épen...

Fiedler János lenfonógyára Komárom vesz nyers lenkórót

szál-nyeréshez, valamint kaszált és géppel csépelet lenszalmát,

tetszés szerinti mennyiségben és eredeti (pernai) orosz lenmagot.

A vadon termő gyógynövények, valamint a gazdasági melléktermékek gyógyszerészeti értékesítésének rövid ismertetése.

Irta: PÁTER BÉLA a kolozsvári gazdas. akad. tanára.

Szerző, ezen 59 ábrával ellátott könyvében részletesen ismerteti a hazánkban vadon termő gyógynövényeket...

Bolti ára vászonkötésben 5.- kor. Az ÖMGE tagjai és a "Köztelek" előfizetői számára 4.- korona.

Megrendelhető a "Patria" r-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám.

2000 holdas bérlet, ahol 300 db szarvasmarha, 75 db fejőstehénnel együtt az állomány, évi 23.000 kor. bér mellett igen előnyösen átadó.

ÖSTERREICHER BERNÁT Nagykanizsa.

Szenát Szalmát muhart, zababükkönyvt bármily mennyiségben veszek és eladok.

Felprézéshez modern gőz- és lőprései et bocsaom eladó rendelkezésre.

SCHREIER BÉLA takarmánygyáros Budapest, VII., Népszínház-utca 22. Telefon 20-52.

Most jelent meg! Az 1908. XXVIII. t. ez., a SZESZADÓROL

valamint a szesztermeléssel együttesen készített sajtolt élesztő megadó atásáról, ugyszintén a szeszkontingens megálapításáról és felosztásáról. Jegyzeteket, utalásokkal és magyarázatokkal.

Ára 4 korona. Megrendelhető a "Patria" r-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Stádel-Torkos földmérés-italiga kapható Stádel gépgyárban, Győrött.

Vétel Szalmaprést kevésé használhat, ugyszintén bármily quantum ny szalmát veszek Ajánlatokat kérek Halász Elemér, Budapest, III., Bécsi-ut 2. szám.

Tajtermelők figyelmébe! Tejet veszek legmagasabb árban óvadék mellett, ugyszintén vaját, mint másféle tejtermékeket is. H. Fleischmann Salamon, Király-utca 12.

Bérlet 200-300 holdas bérletet kerék Kovács Károly, Dombegyháza, Csnátd mezeje.

1000 katasztrális hold prima szántóföld azonnal hasznosításra kapható kivételével. Bővebb felvilágosításra szólál a kádóhivatallal meg tudni tö címzett.

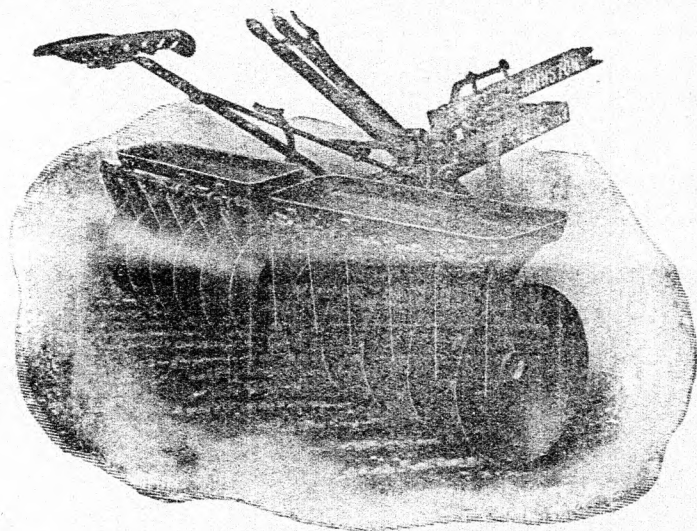
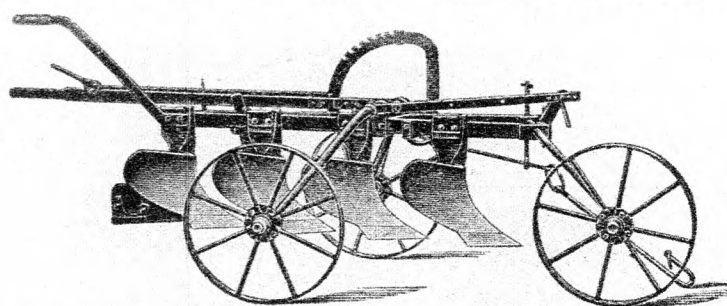
2000 holdas bérlet, ahol 300 db szarvasmarha, 75 db fejőstehénnel együtt az állomány, évi 23.000 kor. bér mellett igen előnyösen átadó.

ÖSTERREICHER BERNÁT Nagykanizsa.

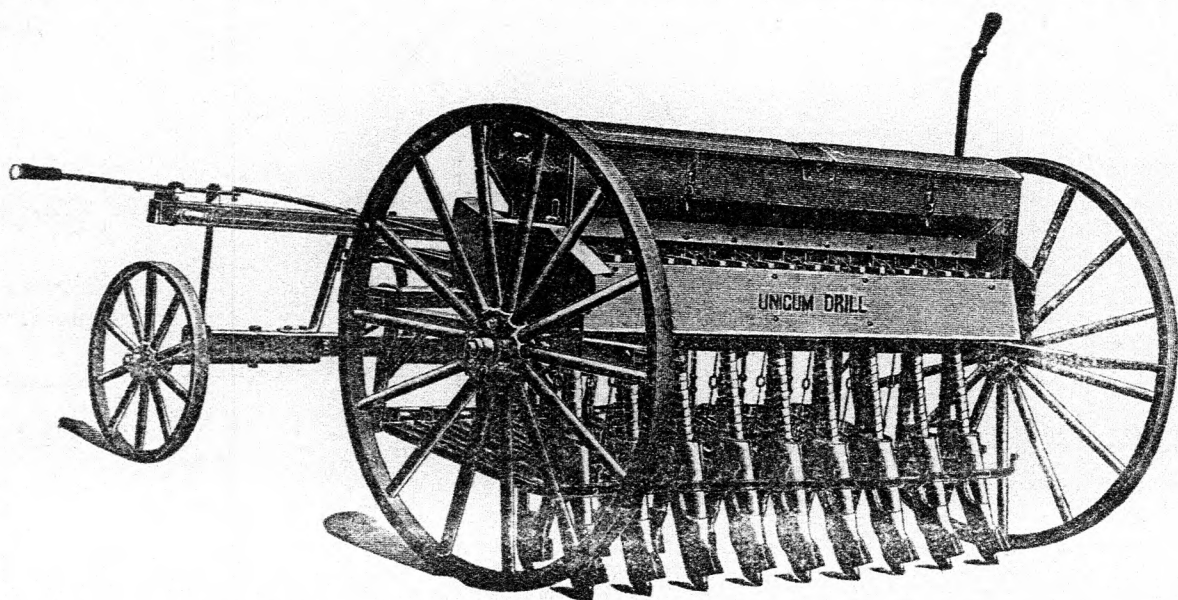
A tarlóhántás legcélszerűbb eszközei: Bächer könnyü négybarázdás hántóekéje Bächer könnyü hárombarázdás hántóekéje Johnston tarlóhántó tárcsás boronája.

Legjobb aczélanyag, csekély önsúly, kevés vonóerő, ideális munkateljesítmény. ::::

TESSEK AJÁNLATOT KÉRNI! OLCSÓ ÁRAK!

BÄCHER RUDOLF :: VEZÉRKÉPVISELET ÉS FORAKTÁR :
SPEZIÁLIS EKE ÉS TALAJMÜVELŐ SZÜCS ZSIGMOND
:: :: :: ESZKÖZÖK GYÁRA. :: :: :: BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 68. SZÁM.

Az eredeti MELICHAR gyártmányu, páros sorszámú ::

„UNIKUM DRILL“

a jelenkor legtökéletesebb sorvetőgépe. ::

Utolérhetetlenül precíz vetés, hegynek-völgynek teljes egyforma, ideálisan tökéletes magelosztás, végtelen könnyü és biztos kormányzás, feltűnően csekély vonóerőszükséglet, szilárd kivitel, elsőrendü anyag, bámulatosan egyszerű szerkezet és könnyü kezelés ama jellegzetes tulajdonságok, melyeknek ezen sorvetőgép általános kedveltségét köszönheti. Több mint 32.000 darab használatban. Számtalan elsőrendü kitüntetés és sok száz elismerőlevél a világ minden részéből.

Ujabb spezialitások: műtrágyaszórógépek és műtrágyaszóróval kombinált sorvetőgépek. Különleges répvetőgépek és amerikai rendszerü kukoriczafészekberakók (a Hermann-féle művelésmóddhoz). Chiliszőrők a cukorrépa fejtrágyázásához.

MELICHAR FERENCZ :: VEZÉRKÉPVISELET ÉS FÓRAKTÁR:
SORVETŐ-ÉS MÜTRÁGYASZÓRÓ- SZÜCS ZSIGMOND
:: :: :: GEPEK GYÁRA. :: :: :: BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 68.

Hirdetési ár 25 szög minden szó 4 fillér. den szó 8 fillér. A legkisebb hirdetés...

Betöltendő birtokos vagy... HIS HI...

Földbirtokosok figyelemre...

Díjmentes állásközvetítés...

A Magyar Gazdák és Erdőgazdák Egyesülete... (K. Ullóczy 25.) felhívás birtokos és bérlő figyelmébe...

Állást közvetítő osztályunk... hol gazdatiszták a legkisebb állásokra elővétel nélkül... Az állásközvetítés díjmentes. Meghívásunkon az egyesületi tagok... gátoltság a betöltendő állásra megfelelő garanciát ajánl a tulajdonos... az illető bizonyságot az illető adóügyi nyilatkozatát és adóügyi nyilatkozatát... sikkre vonatkozó adó megkötés... Tisztelettel felkérjük birtokos és bérlőket, hogy gazdatiszták betöltése esetén iradjon egyszerűen a közléshez... igénybe venni az adószedek... A Magyar Gazdák és Erdőgazdák Egyesülete elnöke...

Betöltendő állás...

Gépészkövacs kereset... uradalomba, malomhoz. Kétféle szivattyómotor értékes mányval kell igazolni. A szes-gazdasági munkát végezni... lovat vasalni. Fi... korona készpénz, 12 kötetű, tehát tél-nyári teret szobák lakás, villanyvilágítás... kerthasználat. Román... burasos kiválasztás... ványmásolatokat, melyek nem küldetnek, küldjék János Béla intéző, Világos Arad...

Keresek január 1-re évenkénti... verzióra egy... igényü értelmes, szorgalmas... elvű ke... tést, kell hogy a kertészetet, gyümölcsfák... díszkertészet... kezelést... posan érte. Ajánlatok... megjelölésével, bizonyítva... egyszerű... ássalátval... küldendők. Kérésre... nem feltétlen szükséges, hosszabb gyakorlat... kért... téren. Dinnyés József tisztelettel, Ungpincz, u. p. Bezó, U...

Szakképzett gépész... 1909 évi... 24-1 belépésre... Fizetés... Pályázók... küldjék... romfaiszlái... Vizvár.

Br. Springer Gusztáv... uradalmi... állás... nek pályázhatnak, kik... honpolgárok, magyar... tanítmény... nyelvét... Ajánlatok... igazgató... Nyitra... címre küldendők.

Ispánt keresek... gazdaságomban... január 1-re. A... nyokkal... részese... rete... másolatok, melyek vissza... küldetnek. Valkányi... postán Valkány, Torontál... dandók.

Irnoki állás... 1-ére a... lomban. Felsőbb... zett és többévi... fiatal emberek... ványmásolatokat a... hivatalnak. Német... nyelvet bírók... nek. Fizetés 600... ellátás, mosáson kívül.

Gazdasági ellenőri állás... Pajes... ságában... 800 kor... ben... állásban... pályázók... nyitványok... ban.

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér betűtáronként...

KIS HIRDETÉSEK

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér betűtáronként...

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a munkaadó birtokos vagy bérlet címének kitételével közöljük. Kis Hirdetéseket előre fizetendő.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Földbirtokosok figyelmébe!

Díjmentes állásközvetítés! A Magyar Gazdatisztok és Erdőgazdatisztok Országos Egyesülete (Budapest, V. ker. Dohány-utca 61.) felhívja a t. birtokosok és bérlők figyelmét...

Állást közvetítő osztályára, hol gazdatisztok a legkülönbözőbb állásokra elő vannak jelölve.

Állásközvetítés teljesen díjmentes. Megkeresés esetén az egyesület igazgatósága a betöltendő állásra megfelelő gazdatisztot ajánl a tulajdonosnak...

Tisztelettel felkérjük a t. birtokosok és bérlők urat, hogy gazdatiszt állás-közvetítő osztályánál igénybe vegyék szíves közreműködését.

A Magyar Gazdatisztok és Erdőgazdatisztok Országos Egyesülete elnöksége.

Betöltendő állás

Gépszakmócs keresetük október 1-ől uradalomba, malomhoz. Körting-féle szivattyútörést és egyéb munkát kell igazolni. Az összes gazdasági munkát tartozik végzőni...

Keresők január 1-re éves konvenczióra egy székelyi területre, 1200 gallas, józan ételt és italt, kell hogy a konyha-kertészetet gyümölcsökkel és a diszkrét kezelést alaposan érte. Ajánlatok igények megjelölésével, bizonyítványok egy szerző által aláírva küldendők...

Szakképzett gépszakmócs keresetük október 1-ől uradalomba, malomhoz. Körting-féle szivattyútörést és egyéb munkát kell igazolni...

Br. Spinnere ügyvezető-igazgató. Állásbejelentés. Csak oly egyéneket pályáztatunk, kik magyar honpolgárok, magyar gazdasági teniszet végezték...

Ispánt keresek 500 kat. holdas gazdaságomban 1909. év január 1-re. A torontái viszonyokkal ismerősek egyben részeseim. Román nyelv ismerete megkívánatik...

Irnoki állás. Jön üresedésbe január 1-én a teresvári uradalomban. Felsőbb tanítást végzett és többévi gyakorlatlalt bírói hivatalban...

Gazdasági ellenőri állás. Betöltendő Pajzs (nyula) gazdaságban Ráczalás. Fizetés 800 kor. kézpénz és természetbeni járandóságok...

Állást keresők

Gazdatiszt állás. Egy gazdatiszt, aki földművelés, állattenyésztés, mindennemű hirtalások, állatorvóságot, az egyszerű és a kettős gazdasági számadások vezetésére és azoknak felülvizsgálására, nemkülönben az erdőgazdálkodás, szőlő és pinczekezelésben kiváló jártassággal bír...

Egy 32 évi kintő gyakorlattal bíró, erélyes, fáradhatlan szorgalmas, minden tekintetben megüszhő, 48 é. és, nős, gyermektelen, iz. gazdatiszt, ki a jelenlegi állásán 3 év óta a legjobb sikerrel önállóan gazdálkodik...

A bekéscsabai m. kir. földmivésiskola két éves tanfolyamát szeptember hóban több olyan tanuló fejezte be, kiket gazdasági állásba alkalmazásra a legmegleghetben ajánlatos...

Uradalmi főnöki, gazdasági akadémiát végzett, 36 éves, keresztény, ki jelenleg Magyarországon észak-nyugati részén egy nagy uradalomban van haszonmunkában alkalmazva...

Állást keres gazdasági akadémiát végzett, 3 évi gyakorlatlalt rendelkező, 3 évi gyakorlatlalt rendelkező, 3 évi gyakorlatlalt rendelkező...

Egy középkorú, francia származású kertész, aki a kertészet minden ágában jártas és a szőlőültetést vagy kezelet és tökéletesen érti...

Kezelőtiszt állást keres gazdasági állásba alkalmazásra a legmegleghetben ajánlatos...

Bé esgazda, ki jelenleg is ilyen állást keres, hol a kintő gazdasági teendőket meg kell a legregezzel vezénálni...

Kezelőtiszt állást keres gazdasági állásba alkalmazásra a legmegleghetben ajánlatos...

Mérlegképes számtartó, 28 éves, erélyes, nős, felsőbb iskolai végzettségű...

Kezelőtiszt állást keres gazdasági állásba alkalmazásra a legmegleghetben ajánlatos...

Ispánt állást keres székelyi területre, 1200 gallas, józan ételt és italt, kell hogy a konyha-kertészetet gyümölcsökkel és a diszkrét kezelést alaposan érte...

Szakképzett gépszakmócs keresetük október 1-ől uradalomba, malomhoz. Körting-féle szivattyútörést és egyéb munkát kell igazolni...

Uradalmi főnöki, gazdasági akadémiát végzett, 36 éves, keresztény, ki jelenleg Magyarországon észak-nyugati részén egy nagy uradalomban van haszonmunkában alkalmazva...

Állást keres gazdasági akadémiát végzett, 3 évi gyakorlatlalt rendelkező, 3 évi gyakorlatlalt rendelkező, 3 évi gyakorlatlalt rendelkező...

Földmivésiskolát végzett, a gazdaság minden ágában jártas, ispani állást keres mielőbbi belépésre. Bereczky László Nagyszalonta. 5037

Nagybirtokos és bérlő urak! aratomunkás 1909-re aratásra és behordásra vállalkozni 18 holdért, mit teljesen kassaiba raknak...

Szorgalmas főkeresz, nagyobbi uradalomba ajánlkozok, 37 éves, tisztá multu, józan előéletű, rom. kath., nős, kiscsaládú, beszél magyarul, németül, tótul, a kertészet összes ágában szakképzett...

36 éves, nős, gyermektelen, elismert garda, ki 30 évvel iskolai végzettségűvel, nyári gyakorlatlalt vizsgálat és 17 évi kintő gyakorlatlalt rendelkező, újvára állást keres...

Szakképzett gépszakmócs újvára állást keres gazdasági állásba alkalmazásra a legmegleghetben ajánlatos...

Földmivésiskolát kintő székelyi területre, 1200 gallas, józan ételt és italt, kell hogy a konyha-kertészetet gyümölcsökkel és a diszkrét kezelést alaposan érte...

Uradalmi főnöki, gazdasági akadémiát végzett, 36 éves, keresztény, ki jelenleg Magyarországon észak-nyugati részén egy nagy uradalomban van haszonmunkában alkalmazva...

Állást keres gazdasági akadémiát végzett, 3 évi gyakorlatlalt rendelkező, 3 évi gyakorlatlalt rendelkező, 3 évi gyakorlatlalt rendelkező...

Egy középkorú, francia származású kertész, aki a kertészet minden ágában jártas és a szőlőültetést vagy kezelet és tökéletesen érti...

Kezelőtiszt állást keres gazdasági állásba alkalmazásra a legmegleghetben ajánlatos...

Bé esgazda, ki jelenleg is ilyen állást keres, hol a kintő gazdasági teendőket meg kell a legregezzel vezénálni...

Kezelőtiszt állást keres gazdasági állásba alkalmazásra a legmegleghetben ajánlatos...

Mérlegképes számtartó, 28 éves, erélyes, nős, felsőbb iskolai végzettségű...

Kezelőtiszt állást keres gazdasági állásba alkalmazásra a legmegleghetben ajánlatos...

Ispánt állást keres székelyi területre, 1200 gallas, józan ételt és italt, kell hogy a konyha-kertészetet gyümölcsökkel és a diszkrét kezelést alaposan érte...

33 éves, kiscsaládú, szakképzett, jártas a mezőgazdaság, szőlész, állattenyésztés, könyvvezetés, összes ágában, gazdatiszt vagy szőlészeti állást keres november 1-re. Káráz Pál, Nógrád megye. 5020

Műkertész, ki a kertészet összes ágában jártas, ispani állást keres mielőbbi belépésre. Bereczky László Nagyszalonta. 5037

Uradalmi kertész, 34 éves, székelyi, tisztá multu, józan előéletű, rom. kath., nős, kiscsaládú, beszél magyarul, németül, tótul, a kertészet összes ágában szakképzett...

Egy 28 éves, rom. kath., kintő családú egyén, kerégyártás állást keres 1909. év január 1-re. Főgel József kerégyártó, u. p. Görögország, Pusztai-Hungács, Szabolcs m. 5069

Műkertész, intelligens, gyakorlatlalt és elméletlalt rendelkező, 36 éves, nős, gyermektelen, ispani állást keres mielőbbi belépésre...

Gazdasági alkalmazást keres egy székelyi területre, 1200 gallas, józan ételt és italt, kell hogy a konyha-kertészetet gyümölcsökkel és a diszkrét kezelést alaposan érte...

Földmivés- és mezőgazdasági szakiskolát végzett, 25 éves egyén, 8 évi gyakorlatlalt, magyar, román nyelvvel beszél, ki a földi teendőket is járja...

20 évi gyakorlatlalt rendelkező, szakképzett, nős, gazdasági állást keres, legutóbb 6000 holdas főúri uradalomban dolgozott...

Kertész hosszú bécsi gyakorlatlalt keres vidékre állást, nős, gyermektelen, újvára vagy aronai belépésre...

Urásági kocsi állást keres vidéken mágánál, nős, gyermektelen, kizsolt huzáralt, ki jól hajót vezet...

Földmivésiskolát végzett, iz. 36 éves, nős, felsőbb iskolai végzettségű, ispani állást keres székelyi területre...

Számtartó vagy pénztárnok állást keres gazdasági állásba alkalmazásra a legmegleghetben ajánlatos...

Ispánt állást keres székelyi területre, 1200 gallas, józan ételt és italt, kell hogy a konyha-kertészetet gyümölcsökkel és a diszkrét kezelést alaposan érte...

Uradalmi főnöki, gazdasági akadémiát végzett, 36 éves, keresztény, ki jelenleg Magyarországon észak-nyugati részén egy nagy uradalomban van haszonmunkában alkalmazva...

Állást keres gazdasági akadémiát végzett, 3 évi gyakorlatlalt rendelkező, 3 évi gyakorlatlalt rendelkező, 3 évi gyakorlatlalt rendelkező...

Gyakorlott középkorú keresetlalt tény egyén, gazdasági könyvelő állásra ajánlkozok, esetleg egyéb állást is készítek, előzőlalt. Szives megkeresés a B. czimen Budapest, Batthyány-utca 61. sz. III. em. 32. ajtó alá kérek küldeni. Gazdatiszt egyesület tagja. 5068

Ispáni, intézőlalt vagy ehhez hánikori hasonló állást keres, esetleg egyéb állást is készítek, előzőlalt. Szives megkeresés a B. czimen Budapest, Batthyány-utca 61. sz. III. em. 32. ajtó alá kérek küldeni. Gazdatiszt egyesület tagja. 5068

Kezelő gazdasági állást keres okleveles gazdasági mezőgazdaságban, marhahizlaltban és állattenyésztésben, cukorrépa- és dohánytermelésben, továbbá az iródi munkálattal teljesen jártas...

Gazdász, nős, 33 éves, kinek 17 év intenzív gazdasági gyakorlatlalt van, annak összes ágában, u. m. özekeztetés, cukorrépa-, burgonya-, len-termelésben, tehén- és hizlaltban teljesen jártas...

3 hónapos, szállás és sima-ból származott iosterior-ek eladó. Megkeresések intézőlalt Tisza-Radvány, posta és állomás Cseffa (Bihar megye) czimzandók. 5036

Gyönyörűen fejtett ezüst prémnyulak kaphatók drabonként 3-4 koronáért 1 dezelit, 5 koronáért 20 db. Gyönyörű szép pekiny-lécsák drabonként 5 koronáért. Csomagolás önköltségén. Czime: Uj. Lakner Lászlóné. Pa-Gyenge, u. p. Léva, Bars megye. 5035

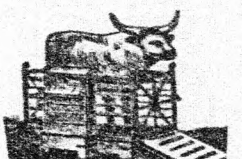
Tehénest t. felosztás miatt 20 db. Gyönyörű, legnagyobb méretű most leelőlalt irásfejős és borjas tehén eladó. Sauerborn Károly földbíró, okos, Zombor, Bács megye. 5046

Muraközi hidegverő (nori) igaz tenyészlóvak és választott csikók

vásárlásnál közvetlen a tenyésztől, segédkezésemet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidéken tartandó lóvásárok jegyzékét kívánatra szívesen kitűzöm. Elsőrendű referenciák rendelkezésre állnak!

Czime: idősb Heinrich Mór lóvásárló ügynöksége Csáktornya (Muraköz) Sörgyőczim: Heinrich Senior, Csáktornya. 5729

A KIS HIRDETÉSEK folytatása az 2155. oldalon van.

Ajánlom az országban kintőnek elismert marhamérlegeket

Erdős vaskorlaltal 1500 kgr. hordórcóra a legerősebb szerkezettel.

Szekér-hidmérlegeket szkekerek és állatok mérlegelésére 4000 vagy 3000 kg. hordórcóra, a legerősebb kivitelben

Raktári mérlegeket pontos kivitelben, minden mérleg törv. hitelesítve, 2 évi jókárban tartás mellett, javítások céljából szerelőt azonnal küldök.

Amer. rendszerű legjobb és legkönnyebben kezelhető meszelő- és fertőtlenítő gépek

meszelő- és fertőtlenítő gépek tehénistállók és házfalak meszelésére, sertés- és baromfióvak fertőtlenítésére, huztótök karbolinoemozása, gyümölcsök különféle oldattal való permetezésére.

Árjegyzékkel, bővebb leírásokkal és elsőrendű referenciákkal szolgálok.

DÉNES MANÓ

Hidmérleg- és marhamérleg-gyáros. Alapítva 1889. évben. Iroda és raktár: VII., Dohány-utca 92. Gyártelep: Gizella-ut 53-55. sz. Budapest.

Telefon és interurbau 88-30

GÖZMIVELÉS.
Nagyobb területek szántását gézekével
hajlandó vagyok elvállalni; épügy
mélyrigolozást szőlő-telepítésekhez.
Érdeklődők kéretnek, hogy alanti címemhez forduljanak.
WOLFF ERNŐ, BUDAPEST-KELENFÖLD.

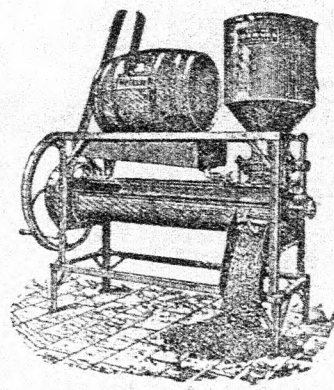
A mikosdi uradalom ajánlja őszi vetésre éveken át kipróbált „Vilmorin Andrieux“-től szerzett eredeti mag után termett, az ideai nagy szárazságnak nagyon ellentálló francia buzait, egymint:

Bordeaux, Bon-Fermier és Gros-Bleu-t

100 kg.-kint 26 koronáért ab vasuti állomás Zalabér, vevő zsákjaiban szállítva a vételár előzetes beküldése mellett.
Bővebbet „Uradalmi intézőség, Mikosdpuszta per Zalabér“.

Birtokvétele.

Keresek Bécsből automobilon könnyen hozzáférhető helyen 2-3000 holdas urasági magyarországi birtokot, kastélylyal, parkkal. Ajánlatok „F. I.“ jel alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Az egyedül megbízható erőtakarmany az, melyet a gazda maga állít elő!

Ajánljuk szabadalmazott automatikusan adagoló, tetszőleges mennyiségben pontosan keverő

Agrikultura melasz erőtakarmanyt készítő gépeinket

kézi- vagy hajtórőre berendezve!

3-4 waggon áru előálltásánál a gép ára megtérül.

AGRIKULTURA MEZŐGAZDÁKAT ELLÁTÓ R.-TÁRSASÁG iroda és mintatelepe
Budapest, V., Zoltán-utca 12.

Melasz, szárított répaszelet, korpafélék, „Agrikultura“ org trágya, eny-telen csontliszt stb. árusítása.
Sürgőnyozim: OXYGEN. Telefon: 99-43

Gőzeke-sodronykötél

legjobb angol aczélsodronyból, legelőnyösebben beszerezhető a

Szegedi kenderfonógyár r.-t.-nál Szegeden

Számos nagy uradalom elismerő nyilatkozata bizonyítja a kötelek kitűnő minőségét.

Mindennemű **GAZDASÁGI KÖTÉLÁRUK, KENDERZSÁKOK** stb. stb. legelőnyösebb beszerzési forrása.

Uj cselédtörvény. A gazda cseléd közötti jogviszony szabályozásáról szóló törvény. Jegyzetekkel és magyarázatokkal ellátta dr. Vantós Gyula. 220 K előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a „Pátria“ r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Szálás takarmánynövények természetes. 94 ábrával. Írták: Szilassy Zoltán és Gráhner Emil. Vássonköztben. 10 30 K előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a „Pátria“ r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25.

A stabil gőzgépek gyakorlati tan- könyve. Írta: Naszály József, okleveles gépészmérnök, m. kir. ker. ipartelügyelő. 149 ábrával. Ára 5 korona 20 fillér, mely összegnek előleges beküldése ellenében bérmentve küldi a „Pátria“ r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Gőzeke acetylen-lámpák

Éjjeli szántásoknál gőzekékre különösen alkalmasak, mert nappali fényt adnak.
Kézi-, kocsi-, spritzbogen-, pózna-, asztali-, udvari-, kerti-, istálló- acetylen-lámpák.

Bárdi József automobil r.-t. Budapest, VI., Mozsár-utca 9. Fővárosi Orfeum mellett.

Telefon 16-28.

Sürgőnyozim: Pneumatic.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

AZ ÁSVÁNYI-FÉLE

szabadalmazott

TENGERISZÁRTÉPŐGÉP

az egyedüli és utolérhetlen szerkezet, mely a tengeriszárat legkönnyebben tépi szét és így a zsembolyázáshoz előkészíti takarmányozási célokra.

!!! Szaktekintélyű gazdák által minden gazdaságban nélkülözhetetlen gépnek kijelentve. !!!
1908. évi tökéletesített kivitelben gyártja a szabadalom tulajdonos

„NICHOLSON“ gépgyár részvénytársaság Budapest, Váci-ut 17.
Ismeretetés, árjegyzék ingyen és bérmentve.

„Pátria“ irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomása, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám. — Az Klás Magyar Papir-IPar r.-t. papirosán.